

Aderarea României la Uniunea Bancară și ajustarea sectorului bancar

Florin Georgescu
Prim-viceguvernator
Banca Națională a României

Constanța, 4 septembrie 2014

Cuprins

I. Repere ale reformei sistemului financiar european.....	3
II. Noul cadru de guvernanță economică a UE.....	6
<i>II.1 Pactul fiscal – Finanțele publice.....</i>	<i>8</i>
<i>II.2 Dezechilibrele Macroeconomice.....</i>	<i>9</i>
<i>II.3 Uniunea Bancară.....</i>	<i>11</i>
<i>II.4 Mecanismul European de Stabilitate.....</i>	<i>12</i>
III. Pilonii Uniunii Bancare.....	13
<i>III.1 Mecanismul Unic de Supraveghere.....</i>	<i>15</i>
<i>III.2 Mecanismul Unic de Rezoluție.....</i>	<i>31</i>
<i>III.3 Sisteme armonizate de garantare a depozitelor bancare.....</i>	<i>45</i>
IV. Măsuri de întărire a sistemului bancar românesc.....	47
V. Remarci finale.....	60

I. Repere ale reformei sistemului financiar european

Reforma sistemului financiar european în scopul dezvoltării economice

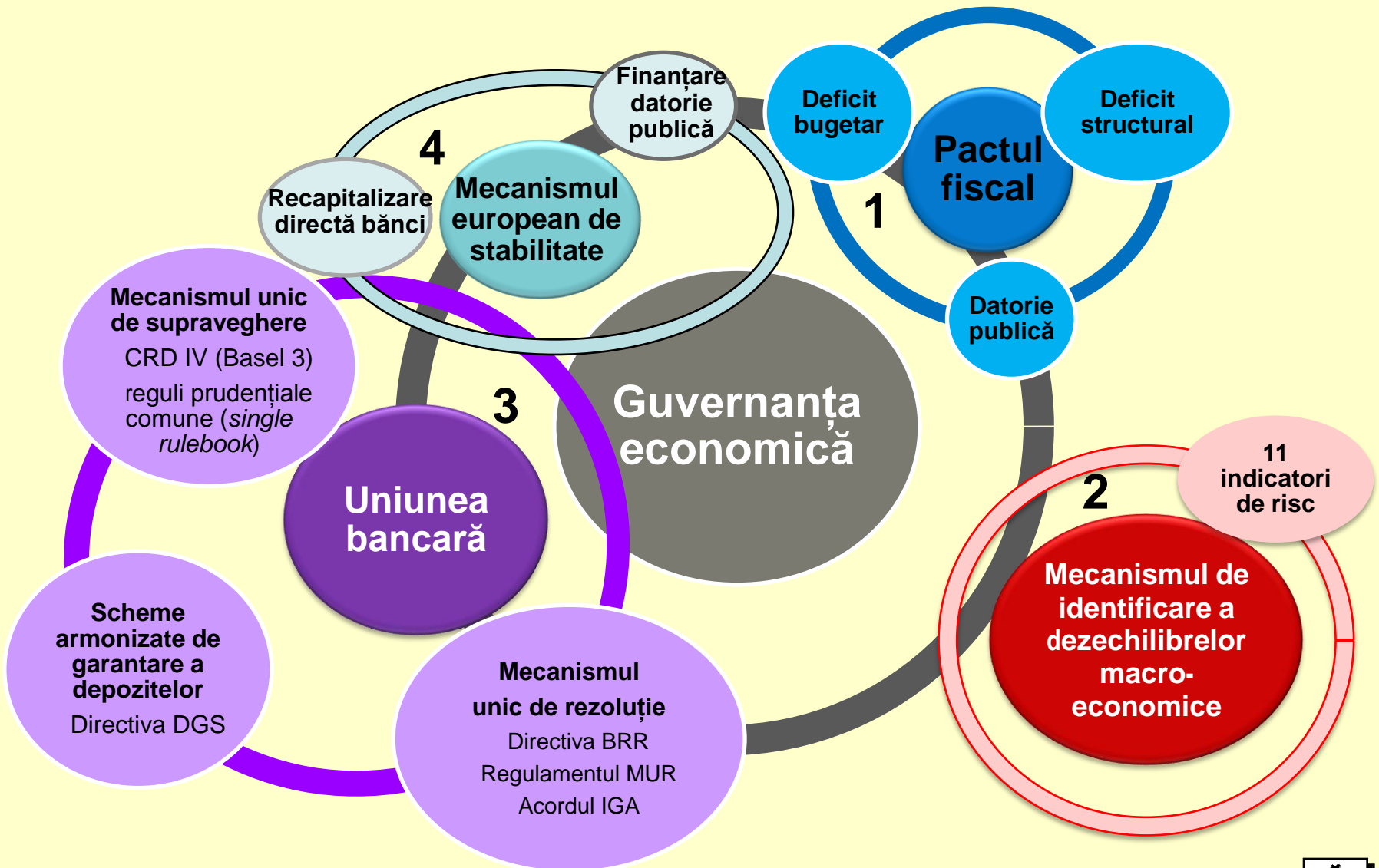
- **Obiectivul întăririi reglementării și supravegherii sectorului financiar european: răspuns eficace la criza financiară → creșterea rezistenței la factorii de risc a instituțiilor financiare → asigurarea fluxului de fonduri pentru economie**
- **Intermedierea financiară sănătoasă în noua concepție europeană: fără exuberanță sau conservatorism excesiv + băncile să pună capital deoparte pentru "zile negre" și să contribuie, totodată, la un fond comun pentru finanțarea ieșirii ordonate de pe piață a instituțiilor neviabile → costurile pe care le suportă cetățenii pentru rezoluția băncilor în dificultate majoră să fie minime**
 - **plătitorii de taxe au achitat o factură uriașă pentru salvarea băncilor (Michel Barnier, Comisarul European pentru piața internă și servicii, 2014)**
 - **reforma reglementării și supravegherii sistemului financiar european reprezintă o parte esențială a strategiei UE de revenire pe drumul unei creșteri economice inteligente, durabile și incluzive, generatoare de locuri de muncă și competitivitate întărită (Michel Barnier, 2014)**

Uniunea Bancară – pilon fundamental al întăririi Uniunii Economice și Monetare

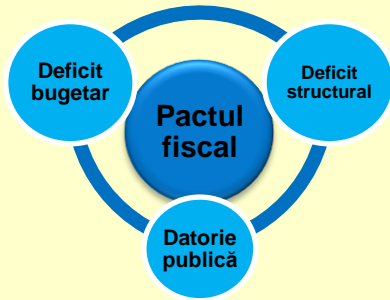
- Întărirea cadrului instituțional al Uniunii Economice și Monetare este **esențială pentru recâștigarea încrederii și asigurarea stabilității** în zona euro
- **Consolidarea Pieței Unice a serviciilor financiare** → set unic de reguli în domeniu → **competiție sănătoasă + funcționare bună** a intermedierei financiare
- **Adâncirea integrării europene** privind activitatea bancară → strict necesară pentru **gestionarea riscului de contagiune regională**
- **Mecanismul unic de supraveghere** a băncilor din zona euro și din statele membre participante + **Mecanismul unic de rezoluție + Scheme de garantare a depozitelor armonizate** → **condiție fundamentală pentru dezvoltarea unui sector bancar european**
 - sigur;
 - responsabil;
 - generator de progres economic.

II. Noul cadru de guvernare economică a UE

Noua arhitectură a guvernantei economice a UE

II.1. Pactul fiscal - Finanțele publice

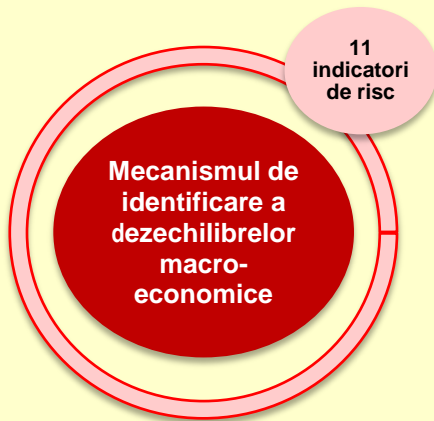
Latura preventivă:

- *principiul unui buget cf. ESA echilibrat sau cu surplus pentru atingerea MTO (pentru România = deficit structural de 1% din PIB) sau o viteză de ajustare a deficitului structural $> 0,5\%$ din PIB/an către MTO;*
- *monitorizarea ajustării datoriei publice ce excede 60% din PIB către acest nivel: ajustare cu 5% pe an din excesul peste 60%;*
- *procedură de aprobare prealabilă de către CE a bugetelor naționale și a prevederilor bugetare din Programul de convergență sau stabilitate.*

Latura corectivă:

- *în cazul unor deviații considerate semnificative de către CE de la programul asumat, aceasta poate emite recomandări și aplica sancțiuni bănești substanțiale.*

II.2. Dezechilibrele macroeconomice

Latura preventivă:

- *construcția unor tabele centralizatoare (eng. scoreboard) pentru detectarea dezechilibrelor la nivel macroeconomic – 11 indicatori cu limite specificate;*
- *deviațiile de la limite nu determină aplicarea automată a laturii corective – aceste semnale sunt coroborate cu o analiză detaliată a economiei respective (inclusiv prin misiuni tehnice de evaluare);*
- *planurile economice de stabilitate sau convergență pe termen mediu sunt avizate în prealabil de CE.*

Latura corectivă:

- *Consiliul European poate emite recomandări sau avertismente pentru corectarea dezechilibrelor identificate; nerespectarea lor și inexistența unui plan național de corectare atrage sancțiuni severe.*

II. 2. Dezechilibrele macroeconomice (cont.)

Cadru integrat de identificare a dezechilibrelor

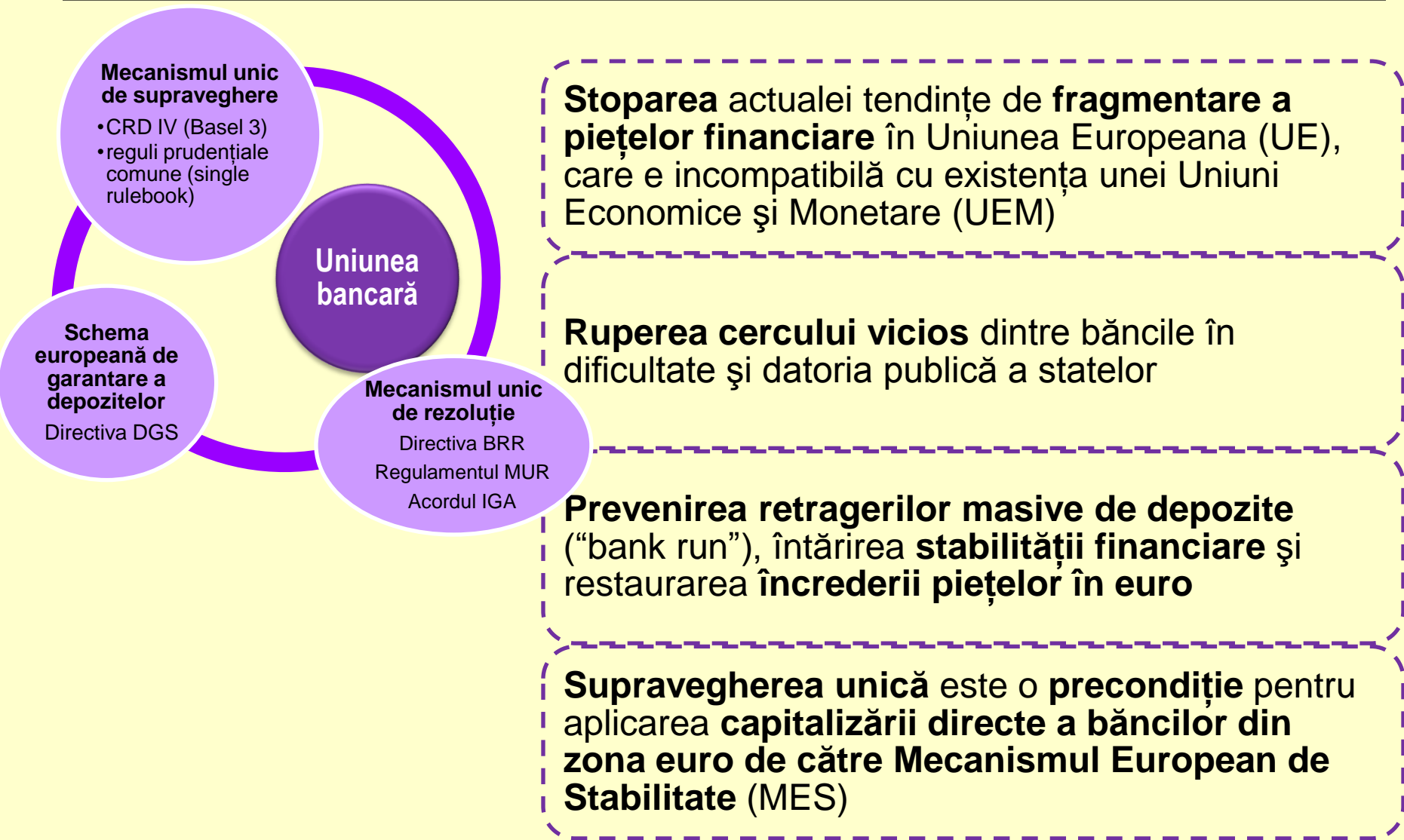
		Soldul contului curent	Poziția investițională internațională netă	Cursul real de schimb efectiv pe baza IAPC	Cota de piață a exporturilor de bunuri și servicii	Costul unitar nominal cu forța de muncă	Indicele prețurilor locuințelor	Datoria sectorului privat	Fluxul creditelor acordate sectorului privat	Datoria sectorului public	Rata șomajului	Total pasive sector financiar
		% din PIB, medie pe 3 ani	% din PIB	variație % pe 3 ani	variație % pe 5 ani	variație % pe 3 ani	variație % anuală	% din PIB	% din PIB	% din PIB	%, medie pe 3 ani	variație % anuală
		-4%/+6% din PIB	-35% din PIB	+/-5% (EA) +/-11%(non-EA)	-6%	+9% EA +12%(non-EA)	6%	160% din PIB	+15% din PIB	60% din PIB	10%	16.5%
Bulgaria	2012	-0,7	-78,2	-4,0	4,7	12,7	-6,9	130,9	2,5	18,4	11,3	10,1
	2013	0,4	-76,2	-1,0	5,7	12,7	-0,3	18,9	12,2	...
Irlanda	2012	2,3	-112	-12,2	-16,5	-10,4	-11,9	306,4	-1,6	117,4	14,4	-0,7
	2013	4,0	-104,9	-3,9	-7,2	-3,0	1,3	123,7	14,2	...
Grecia	2012	-7,5	-109,1	-5,0	-26,9	-7,0	-12,5	129,4	-6,4	157,2	18,4	-3,3
	2013	-3,8	-119,3	-4,5	-27,3	-13,2	-8,9	129,3	-5,9	175,1	23,3	-16,8
Spania	2012	-3,1	-92,8	-5,3	-15,2	-5,6	-16,9	195,3	-10,4	86,0	22,0	3,5
	2013	-1,4	-98,2	-0,4	-7,1	-5,5	-10,4	93,9	24,1	...
Italia	2012	-2,2	-28,3	-6,3	-23,9	3,0	-5,4	126,4	-1,0	127	9,2	7,1
	2013	-0,7	-29,5	0	-17,8	4,5	-7,0	132,6	10,4	...
Ungaria	2012	0,5	-103,2	-1,1	-17,9	4,2	-9,2	131,4	-6,0	79,8	11,0	-8,2
	2013	1,4	-92,6	-4,0	-19	9,0	-4,6	120,9	-3,9	79,3	10,7	3,5
Polonia	2012	-4,6	-66,5	1,2	1,1	4,2	-5,9	74,6	3,4	55,6	9,8	9,6
	2013	-3,4	-69,3	-4,4	-0,4	...	-4,2	57,0	10,0	...
Portugalia	2012	-6,5	-116,1	-4,0	-16,2	-5,3	-8,4	223,8	-5,4	124,1	13,6	-3,7
	2013	-2,8	-118,7	-0,6	-7,3	-2,1	-2,2	217,6	-4,2	128,9	15	-5,9
Romania	2012	-4,5	-67,5	-2,0	5,7	-5,2	-10	72,9	0,9	38,0	7,2	5,3
	2013	-3,3	-62,3	0,3	10,5	-0,5	-4,5	38,4	7,2	...
Slovenia	2012	1,1	-45,8	-4,5	-20,4	0,4	-8,4	114,1	-3,0	54,4	8,1	-0,7
	2013	3,1	-38,7	-0,7	-16,6	-0,8	-6,1	103,6	-3,9	71,7	9,1	-10,4
Slovacia	2012	-1,8	-64,1	-3,2	3,2	0,9	-5,9	73,1	3,2	52,7	14,1	2,6
	2013	0,2	-65,1	2,0	-2,2	0,9	-0,4	55,4	14,0	...

■ indicatorii nu se încadrează în nivelurile de referință;

„ ... ” lipsă date

Sursa: Eurostat, BNR

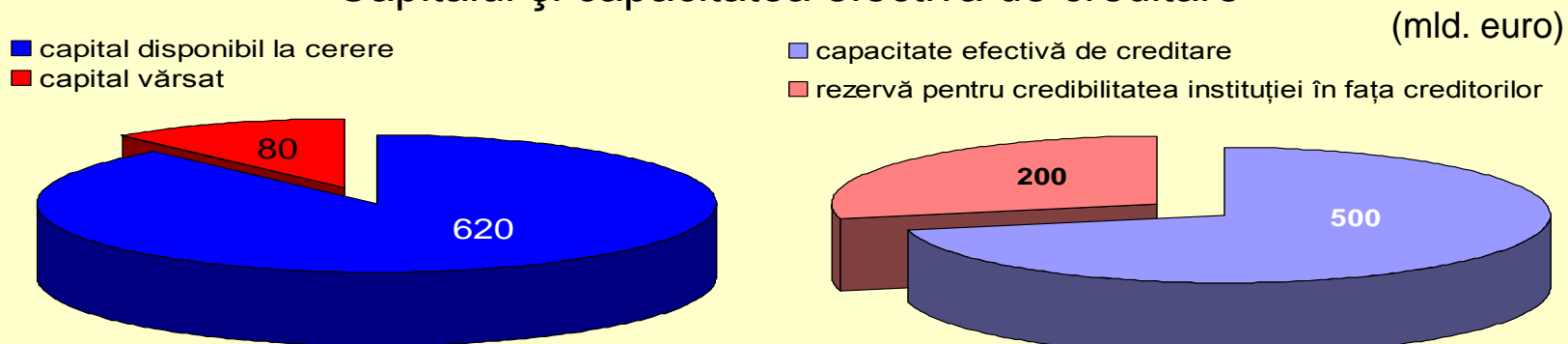
II.3. Necesitatea Uniunii Bancare

II.4. Mecanismul European de Stabilitate

- **Mecanismul European de Stabilitate (MES)** este un instrument permanent de soluționare a crizelor pentru țările din zona euro;
 - a fost inaugurat în **octombrie 2012**, iar acționarii sunt **statele membre ale zonei euro**;

Capitalul și capacitatea efectivă de creditare

Sursa datelor: www.esm.europa.eu

- **emite obligațiuni** pentru a finanța împrumuturi și alte forme de asistență financiară către statele membre ale zonei euro pentru consolidarea sectorului bancar;
 - ✓ Programe de asistență financiară pentru **Spania** (recapitalizarea instituțiilor financiare) și **Cipru** (în cadrul programului de ajustare macroeconomică)
 - ✓ Capacitate de creditare rămasă **disponibilă**: aproximativ 450 de miliarde euro

III. Pilonii Uniunii Bancare

Structura Uniunii Bancare

UNIUNEA BANCARĂ

Cadrul unic de reglementare (“*Single Rulebook*”)

- Legislație UE: (CRD/CRR IV, BRRD, DGS)
- Standarde și orientări ale Autorității Bancare Europene (ABE)

**Mecanismul Unic
de Supraveghere
(MUS)**

**Mecanismul Unic
de Rezoluție
(MUR)**

**Garantarea
Depozitelor**

**Armonizarea schemelor
naționale de garantare a
depozitelor (SGD)**

III.1 Mecanismul unic de supraveghere

Cadrul unic de reglementare noile cerințe de capital (CRD IV)

Obiective urmărite

- Asigurarea unui cadru unitar de reglementare la nivelul UE
- Limitarea opțiunilor de reglementare naționale
- Evitarea arbitrajului de reglementare

Noi instrumente la dispoziția autorității de supraveghere

- Amortizoare de capital
- Cerințe de lichiditate imediată (*LCR*) și structurală (*NSFR*)
- Indicatorul de pârghie/levier (*leverage ratio*)

Cadrul legal privind MUS

- **Pachetul legislativ MUS** cuprinde ***două Regulamente***:
 - **Regulamentul (UE) privind *conferirea unor atribuții specifice Băncii Centrale Europene în ceea ce privește politicile legate de supravegherea prudențială a instituțiilor de credit*** (Regulamentul BCE);
 - **Regulament (UE) pentru *modificarea Regulamentului (UE) de instituire a Autorității Europene de Supraveghere (ABE)*** în ceea ce privește interacțiunea sa cu Regulamentul BCE (Regulamentul ABE).

Repere temporale esențiale privind MUS

29 iunie 2012 - Mandat acordat de liderii europeni pentru înființarea MUS

12 sept. 2012 - Publicarea pachetului legislativ al CE privind MUS

18 aprilie 2013 - Compromis între CE, CONS și PE (încheiere negocieri trialog)

29 Oct. 2013 - Publicarea Reg. BCE și Reg. ABE în JO al UE

30 Oct. 2013 – Reg. ABE

3 nov. 2013 - Intrarea în vigoare a Reg. MUS

Ianuarie 2014 - Decizia BCE nr. 5/2014 privind *cooperarea strânsă*

14 mai 2014 - Publicarea Reg. (UE) 468/2014 al BCE privind cadrul de cooperare în MUS

Octombrie 2014 - Încheierea exercițiului de evaluare cuprinzătoare (AQR)

4 nov. 2014 - **Asumarea integrală de către BCE a prerogativelor de supraveghere**

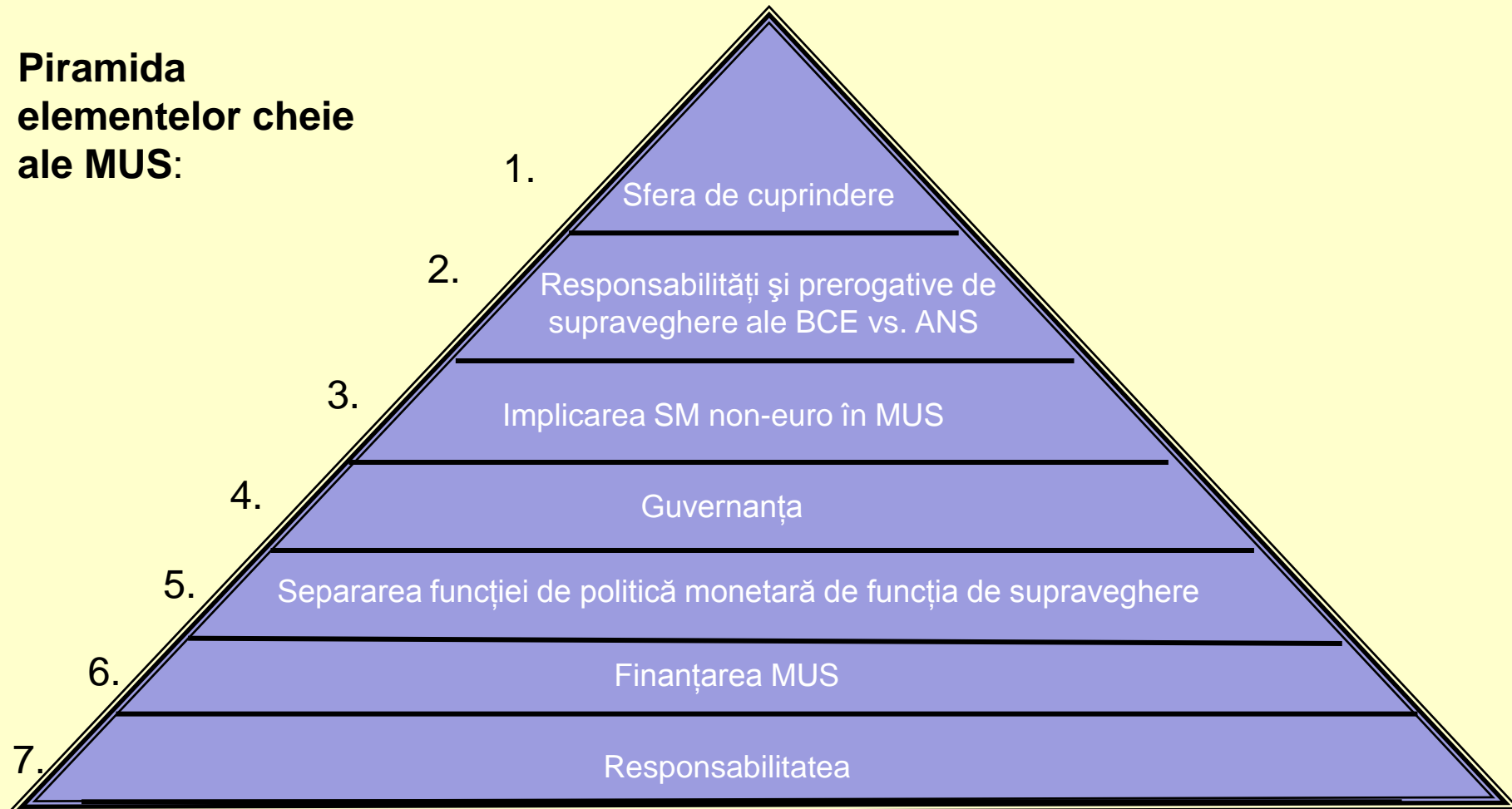
Cadrul instituțional al MUS

Crearea în cadrul BCE a unei noi instituții – *Consiliul de Supraveghere*:

- *autoritatea de supraveghere în cadrul MUS*
- *componentă:*
 - Președinte
 - Vicepreședinte
 - 4 reprezentanți ai BCE
 - 1 reprezentant al CE (observator) – pe bază invitație
 - 1 reprezentant al autorităților naționale de supraveghere (ANS)
- *procesul decizional:*
 - majoritate simplă –decizii curente
 - majoritate calificată – adoptarea de regulamente

Elementele definitorii ale MUS

**Piramida
elementelor cheie
ale MUS:**

1. Elementele definitorii ale MUS - Sfera de cuprindere

BCE – supraveghere directă

Bănci semnificative

- criterii de delimitare-

- Dimensiune
- Importanța pentru economia națională sau a UE
- Importanța activităților transfrontaliere

Bănci care au solicitat sau primit asistență financiară publică directă din partea EFSF sau a MES

Bănci mai puțin semnificative, când este necesar pentru a asigura aplicarea consecventă a unor standarde înalte de supraveghere

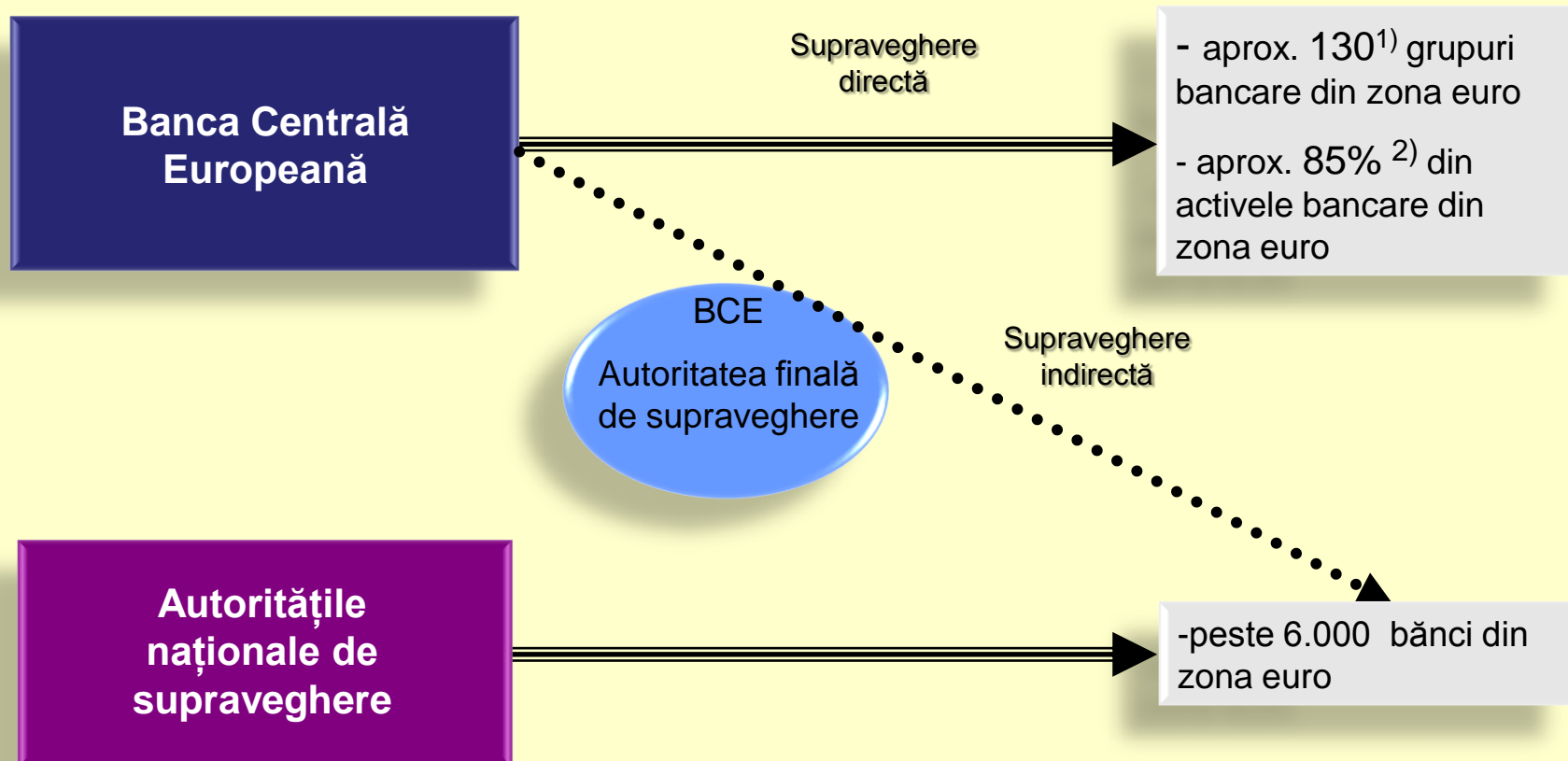
Cele mai importante trei bănci din fiecare stat membru participant

BCE – supraveghere indirectă

ANS - supraveghere directă

Bănci mai puțin semnificative

1. Elementele definitorii ale MUS - *Sfera de cuprindere (cont.)*

1) ECB – Note on comprehensive assessment, October, 2013

2) Ibidem 1)

2. Elementele definitorii ale MUS - *Responsabilități și prerogative de supraveghere micro și macro-prudențiale ale BCE vs. ANS*

Responsabilități BCE

- *Fonduri proprii*
- *Limitele privind expunerile mari*
- *Cerințele de lichiditate*
- *Efectul de pârghie*
- *Cerințe de transparență*
- *Autorizarea și retragerea autorizației*
- *Evaluarea fuziunilor și achizițiilor*
- *Desfășurarea de acțiuni on-site*
- *Desfășurarea de stress teste și evaluarea necesarului de recapitalizare din fonduri publice*
- *Impunere de amortizoare macro-prudențiale (capital și lichiditate)*
- *Desfășurarea supravegherii consolidate*
- *Sarcini privind intervenția timpurie în relația cu cerințele prudențiale*
- *Evaluarea cadrului de governanță*
- *Evaluarea adecvării capitalului intern*

3. Elementele definitorii ale MUS - Responsabilități și prerogative de supraveghere micro și macro-prudențiale ale BCE vs. ANS

Responsabilități ANS

Pregătirea și implementarea deciziilor BCE

Desfășurarea de activități de supraveghere curente

Supravegherea directă a instituțiilor de credit "mai puțin semnificative" în numele BCE

Competențe exclusive de supraveghere în următoarele domenii :

- ✓ Protecția consumatorului;
- ✓ AML/CFT;
- ✓ Primirea de notificări de la instituțiile de credit în legătură cu dreptul de stabilire și de liberă prestare a serviciilor;

Competențe exclusive de supraveghere a organismelor care:

- ✓ nu se încadrează în definiția instituțiilor de credit cfm. dreptului Uniunii și sunt supravegheate ca instituții de credit cfm. dreptului național;
- ✓ Instituțiilor de credit din țări terțe care înființează o sucursală sau furnizează servicii transfrontaliere în Uniune;
- ✓ Serviciilor de plăți;
- ✓ Instituțiilor de credit din perspectiva piețelor instrumentelor financiare;

4. Elementele definitorii ale MUS - *Implicarea SM non-euro în MUS*

BCE a elaborat *cadrul legal* care stabilește *procedura* pentru *instituirea cooperării strânse*:

Decizia BCE privind cooperarea strânsă cu autoritățile naționale competente din statele membre participante a căror monedă nu este euro;

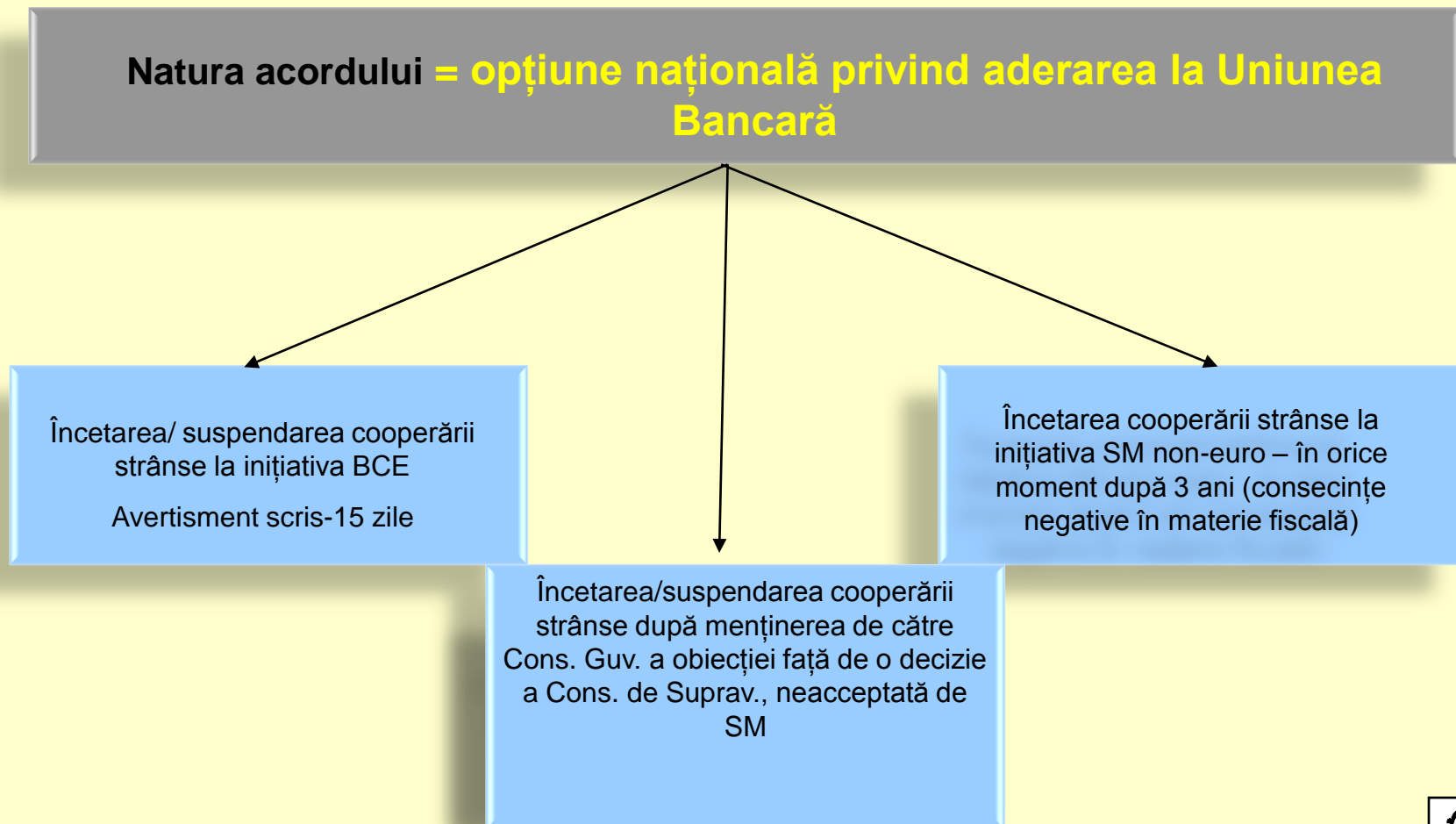
- cuprinde dispoziții privind documentația necesară în vederea stabilirii *cooperării strânse* între BCE și autoritățile naționale competente din statele membre non-euro.

Regulamentul BCE de instituire a cadrului de cooperare la nivelul Mecanismului unic de supraveghere între Banca Centrală Europeană și autoritățile naționale competente și cu autoritățile desemnate (Regulamentul cadru privind MUS);

- stabilește cadrul procedural necesar pentru asigurarea unei bune cooperări cu autoritățile naționale competente, incluzând proceduri privind operaționalizarea *cooperării strânse*.

4. Elementele definitorii ale MUS - *Implicarea SM non-euro în MUS* (cont.)

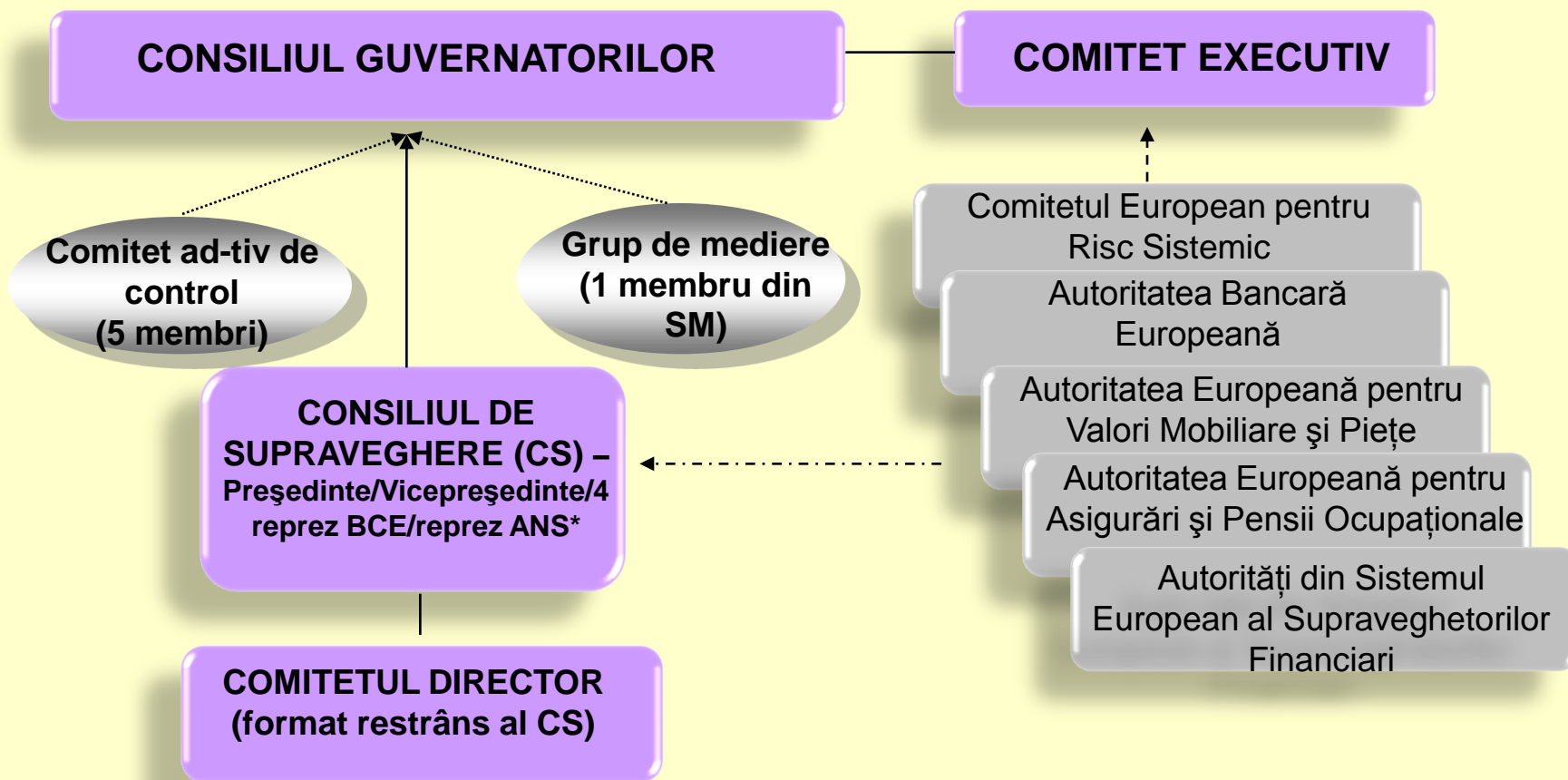
Caracteristicile acordului de cooperare strânsă

5. Elementele definiției ale MUS – *Guvernanța MUS*

Separarea funcției de politică monetară de cea de supraveghere

Funcția de supraveghere

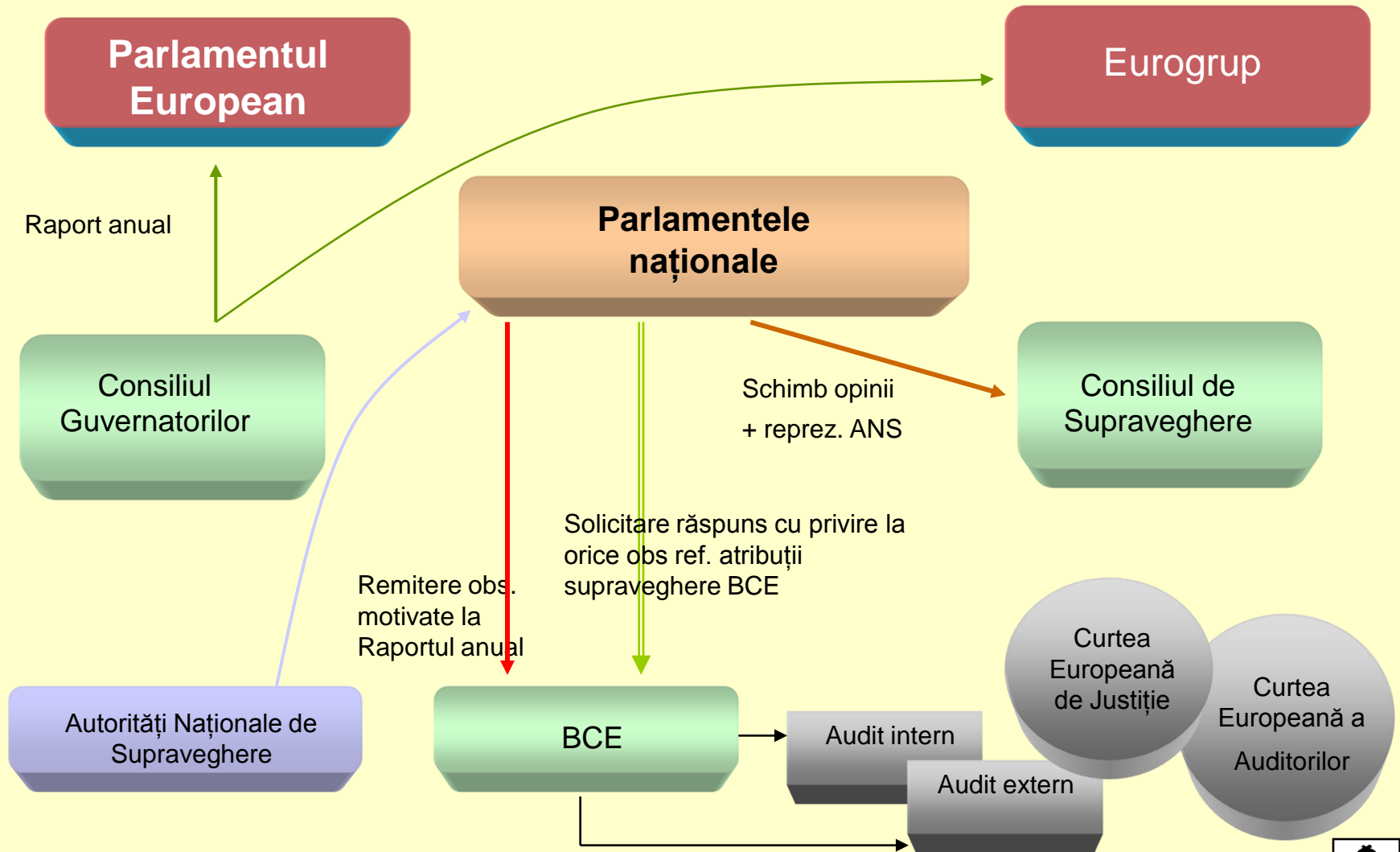

* ANS – Autoritate Națională de Supraveghere

6. Elementele definitorii ale MUS - *Finanțarea MUS - taxa de supraveghere*

7. Elementele definitorii ale MUS – Responsabilitatea de raportare

Pregătirea pentru operaționalizarea MUS

Evaluarea cuprinzătoare

Evaluarea cuprinzătoare a instituțiilor de credit considerate semnificative conform criteriilor BCE constă în trei etape:

Exercițiul de evaluare a riscurilor

Exercițiul de evaluare a calității activelor, bazat pe rezultatele exercițiului de evaluare a riscurilor

Exercițiul de testare la stres, bazat pe rezultatele exercițiului de evaluare a calității activelor

Evaluarea cuprinzătoare poate conduce la o **necesitate de recapitalizare** a instituțiilor de credit

III.2 Mecanismul unic de rezoluție

Necesitatea reglementării măsurilor de redresare și rezoluție

- **În timpul recente crize financiare o serie de bănci europene au trebuit să fie sprijinite din fonduri publice (*bail-out*)**
 - **592 mld. € între oct 2008 – dec 2012 (4.6% din PIB UE 2012) prin măsuri de susținere a capitalizării***
 - **măsuri de garantare și alte forme de sprijinire a lichidității – maximul în 2009 – 906 mld. € (7.8 % din PIB UE 2012)**
- **Utilizarea fondurilor publice în acest scop, deși a fost considerată necesară, nu mai este sustenabilă pe viitor**

* EC Press release “*State aid: Commission's new on-line state aid benchmarking tool shows less aid to banks*”, Bruxelles, 20 dec 2012

Cadrul unic de reglementare

Directiva privind redresarea și rezoluția (BRRD*)

Obiectiv urmărit

- **asigurarea unui cadru legal comunitar unitar, integrat și coerent, privind instrumente adecvate și măsuri credibile de gestionare a crizelor financiare în scopul:**
 - asigurării continuității funcțiilor critice ale instituțiilor financiare
 - minimizării riscurilor de contaminare
 - reducerii hazardului moral
 - protecției finanțelor publice
 - protecției deponenților
 - ieșirii ordonate de pe piață a instituțiilor în dificultate, fără afectarea stabilității financiare

* Banking Recovery and Resolution Directive

Ce este rezoluția

- **“Rezoluția” presupune restructurarea unei bănci/instituții financiare de către o autoritate de rezoluție, prin utilizarea instrumentelor specifice de rezoluție**

Scopul

- **asigurarea continuității funcțiilor critice ale entității**
- **menținerea stabilității financiare**
- **revitalizarea entității, în întregime sau în parte – restul entității urmează procedurile legale de insolvență**
- **evitarea hazardului moral**

Soluționarea situației unei instituții în dificultate

Pregătirea

- Planificarea redresării – de către instituție
- Planificarea rezoluției – de către autoritate

Intervenția timpurie

- **În situația în care instituția înregistrează un declin al indicatorilor prudențiali**
- Solicitarea adresată instituției de către autoritate pentru implementarea planului de redresare
- Posibilitatea numirii de către autoritate a unui administrator temporar la conducerea instituției

Rezoluția

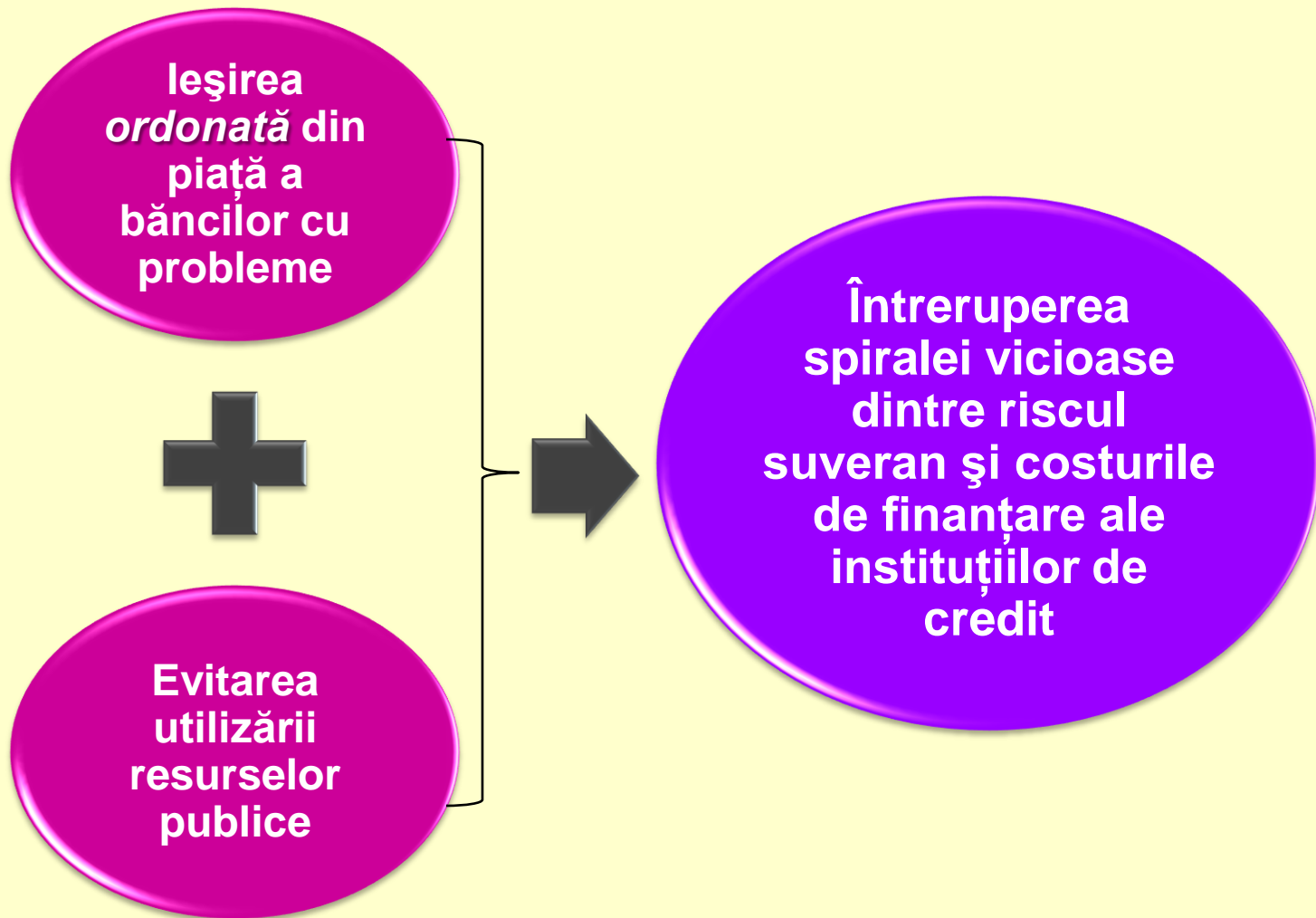
- **În situația în care instituția se confruntă cu dificultăți majore**
- Posibilitatea numirii unui administrator special la conducerea instituției
- Aplicarea instrumentelor de rezoluție
 - Vânzare a activității
 - Banca-punte
 - Separarea activelor
- Recapitalizarea internă (*bail-in*) – suportarea pierderilor de către acționari/creditori (categoria depozitelor garantate este exceptată)

MUR - *Repere temporale esențiale*

*cu condiția intrării în vigoare a Acordului Interguvernamental privind Fondul Unic de Rezoluție

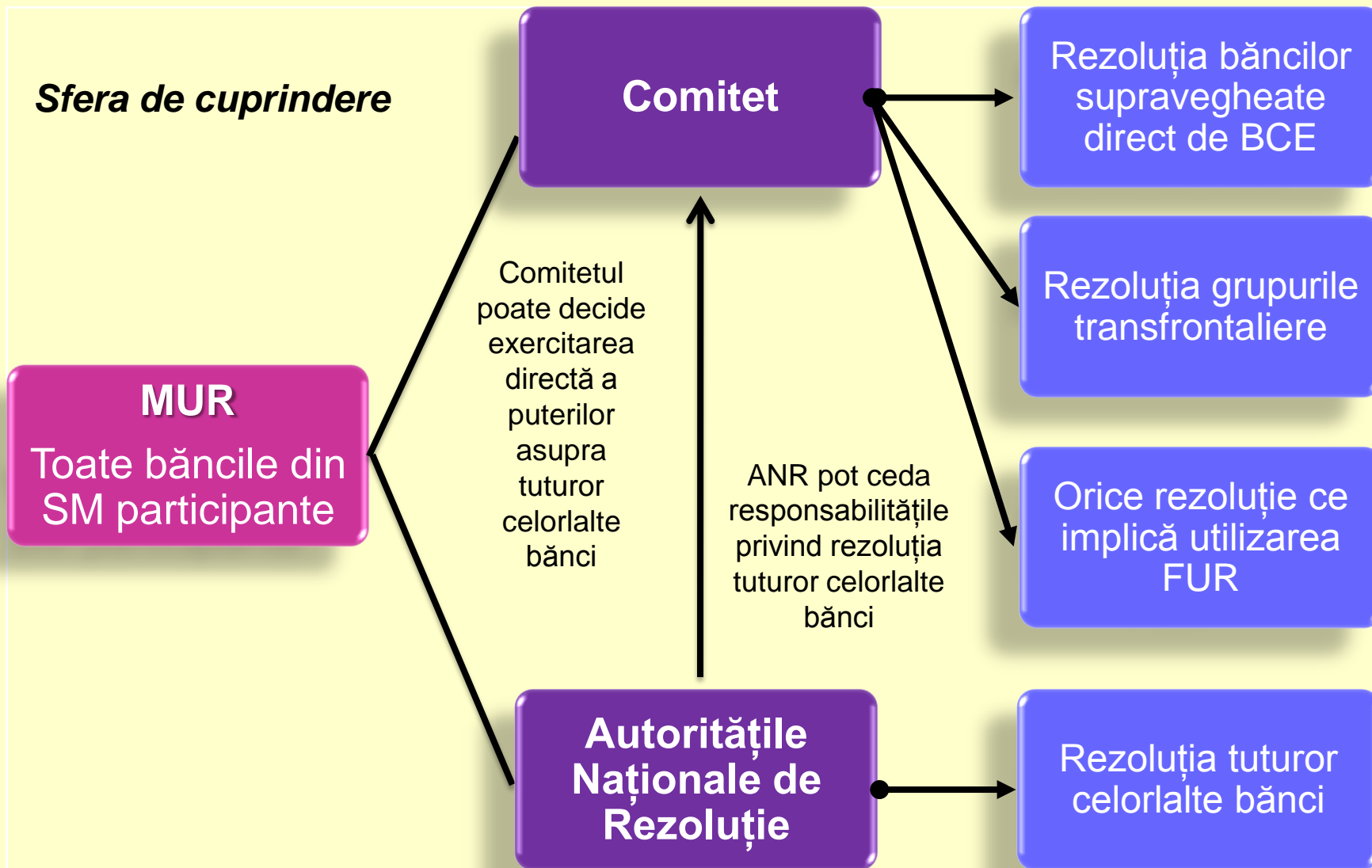
MUR - *Obiective*

Domeniul de aplicare și sfera de cuprindere a MUR

- **Reflectă sfera de aplicare a MUS:** toate băncile din zona euro și din SM participante
- **Implică distribuția responsabilităților, similar MUS:** între **Comitetul Unic de Rezoluție (Comitet)** și **Autoritățile Naționale de Rezoluție (ANR):**
 - Comitetul este direct responsabil pentru băncile transfrontaliere și „băncile semnificative”
 - ANR sunt responsabile pentru :
 - ✓ toate celelalte bănci
 - ✓ adoptarea deciziilor de rezoluție pentru acestea, cu condiția neimplicării, în soluționarea lor, a resurselor Fondului
- **Similar MUS, Comitetul are răspunderea finală** pentru toate băncile

Domeniul de aplicare și sfera de cuprindere a MUR

Finanțarea rezoluției

Instituită prin BRRD

2015

**Autoritățile
Naționale
de Rezoluție**

determină

**Contribuțiile băncilor
autorizate pe teritoriul
național**

10% din nivelul țintă

**Fondul de
rezoluție
național**

Instituită prin normele MUR

2016...

**Comitetul Unic
de Rezoluție**

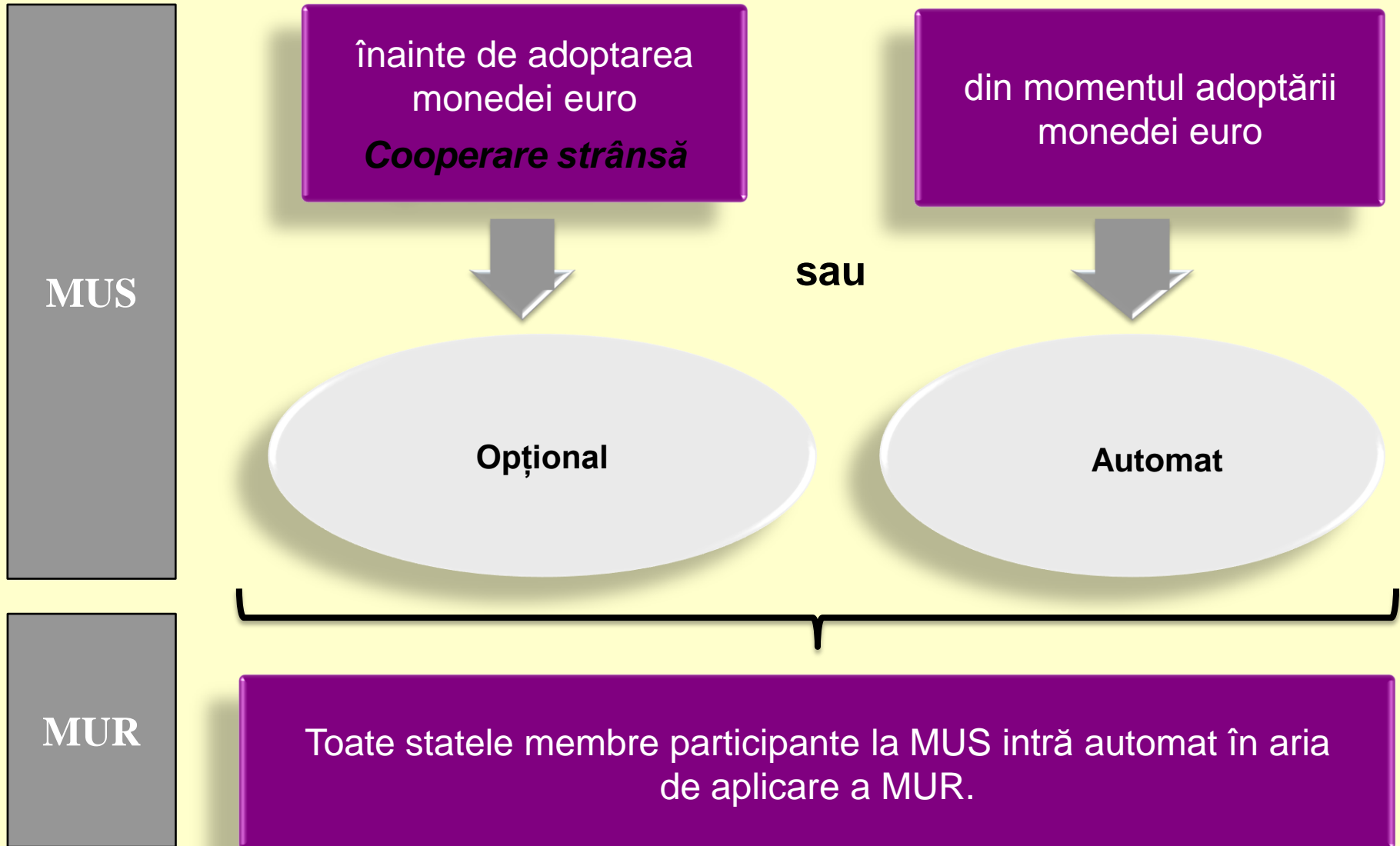
determină

**Contribuțiile băncilor
autorizate pe teritoriul
SM participante**

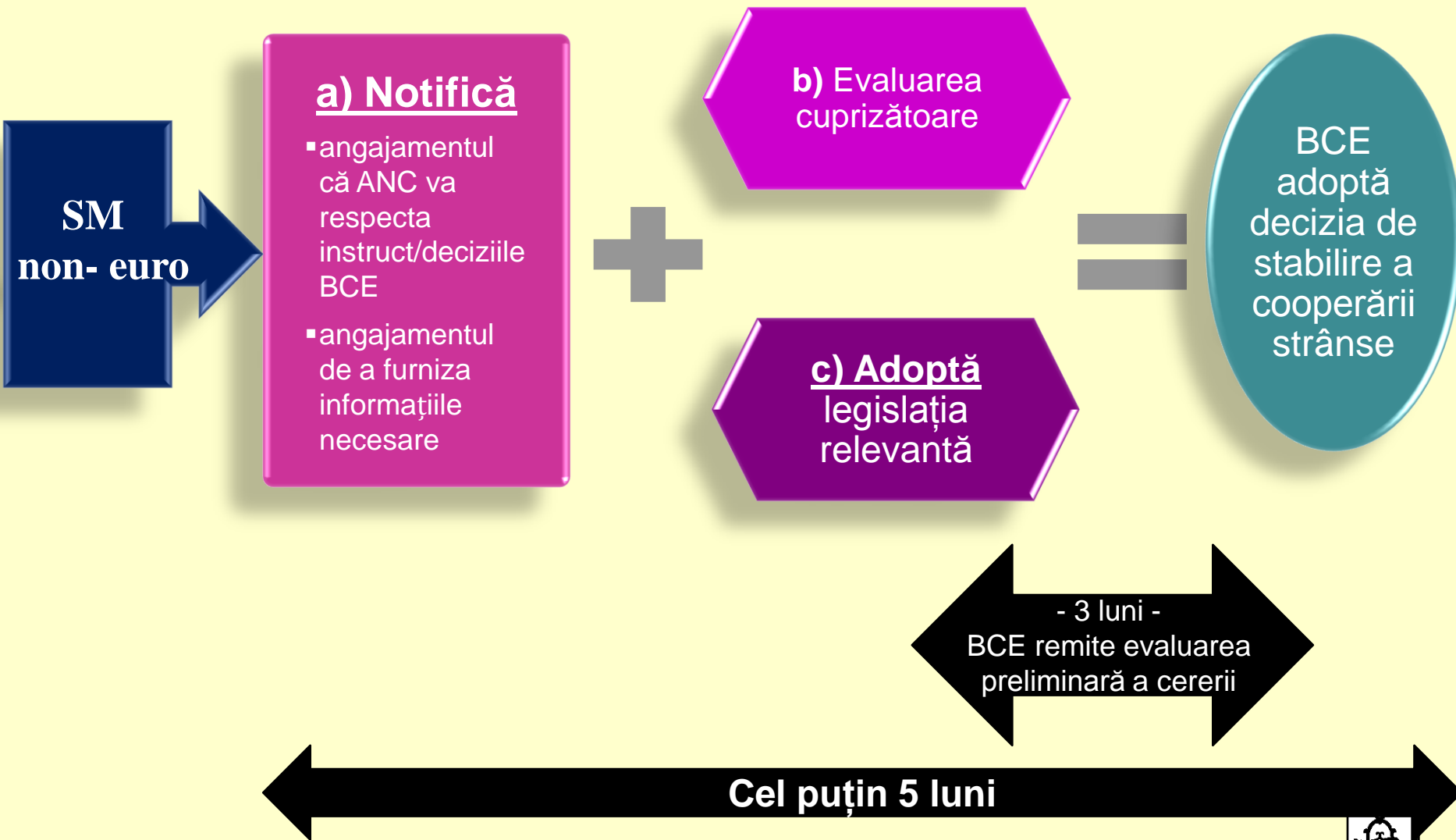
12,5% din nivelul țintă

**Fondul Unic
de Rezoluție**

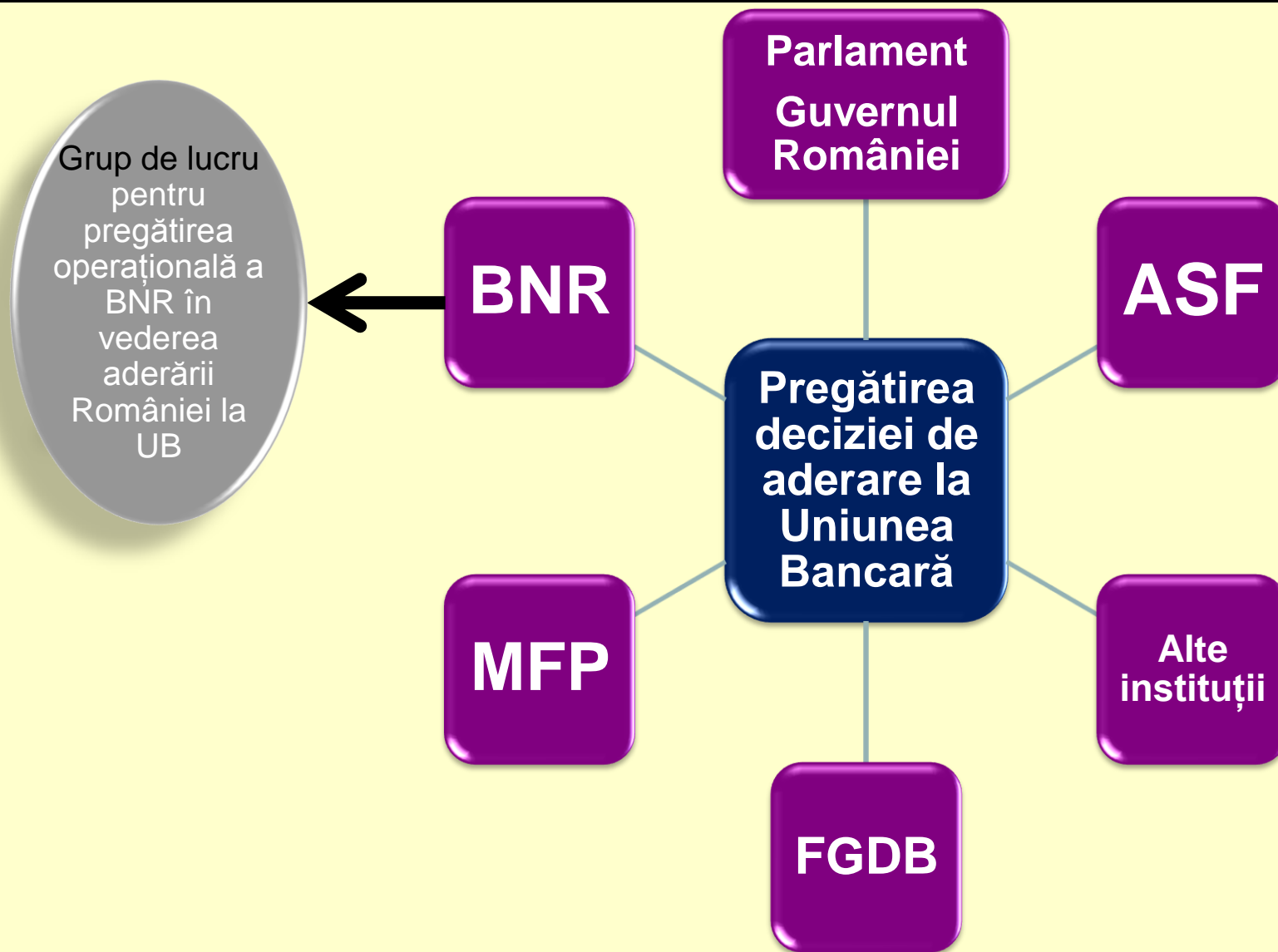
Exercitarea opțiunilor privind MUS/MUR ale unui stat membru non-euro

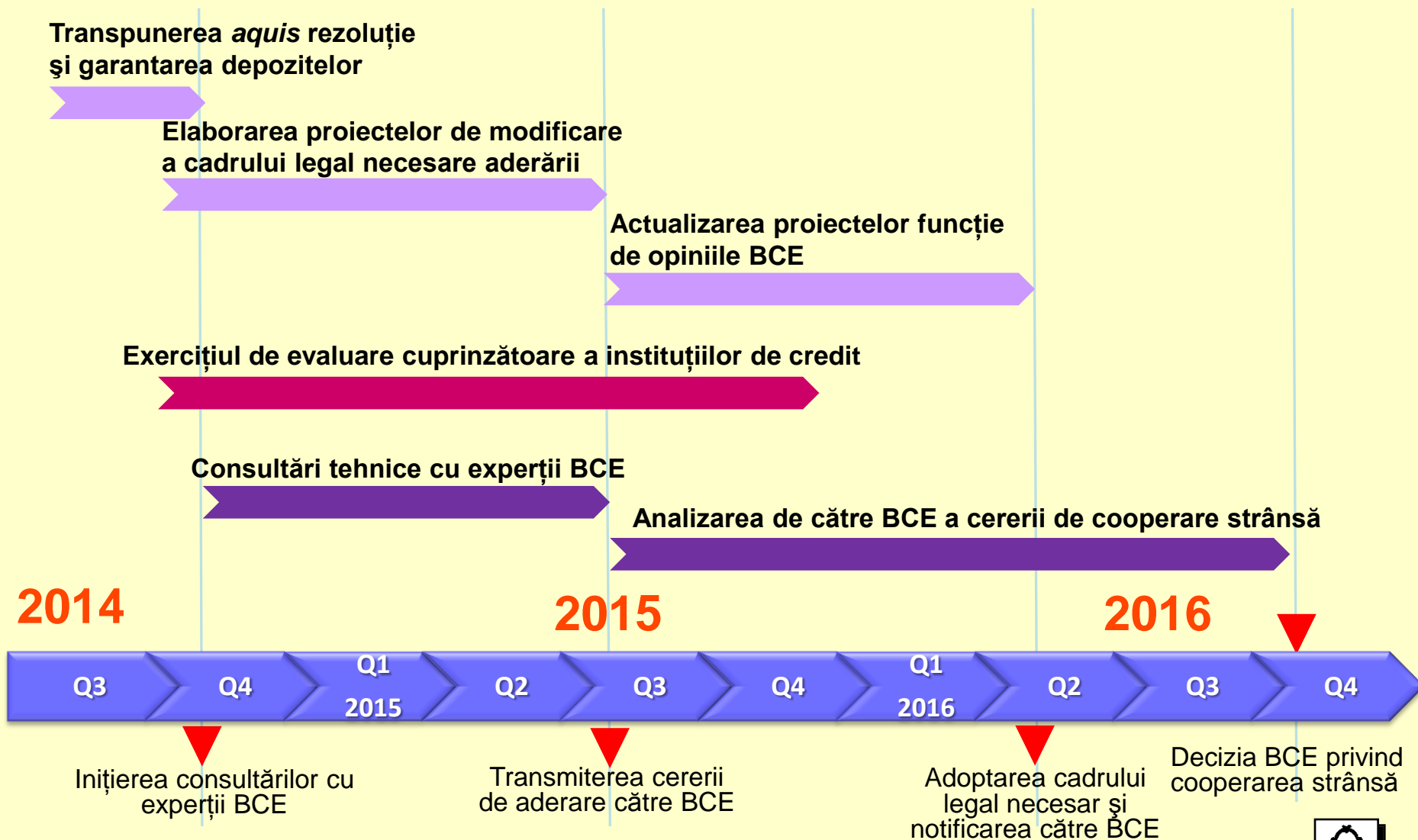
Etapele procedurale privind instituirea “cooperării strânse”

Aderarea la Uniunea Bancară – obiectiv strategic al României

Calendar estimativ de aderare la MUS/MUR

III.3 Sisteme armonizate de garantare a depozitelor bancare

Cadrul unic de reglementare

Directiva privind garantarea depozitelor

Obiective urmărite

- **Armonizarea la nivel UE a categoriilor și nivelului depozitelor garantate**
- **Reducerea termenului de plată a compensațiilor**
- **Armonizarea informațiilor furnizate deponenților**
- **Instituirea de cerințe de supraveghere a schemelor de garantare a depozitelor**

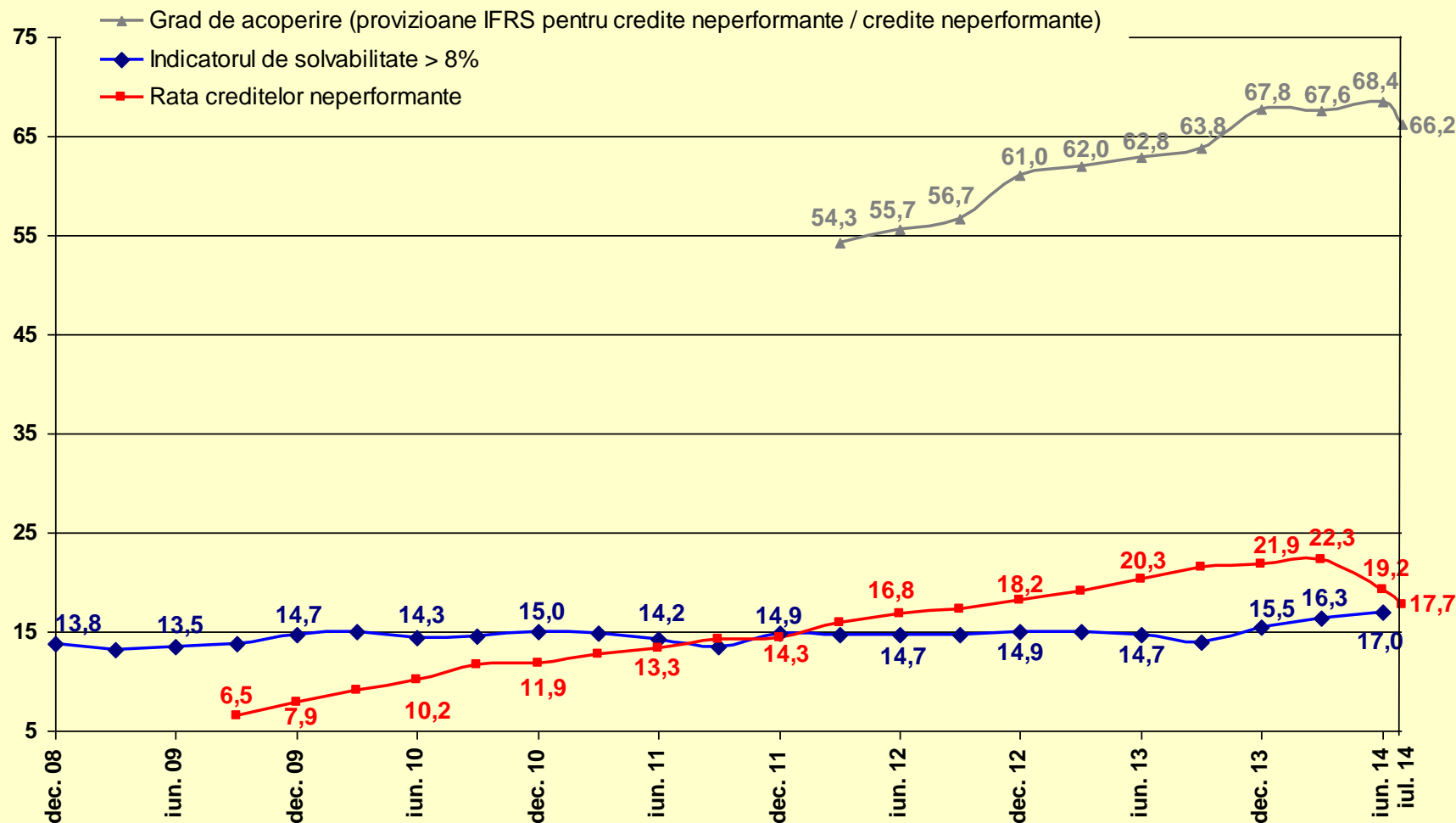
IV. Măsuri de întărire a sistemului bancar românesc

Solvabilitatea sistemului bancar s-a menținut la un nivel ridicat, în pofida evoluției creditelor neperformante

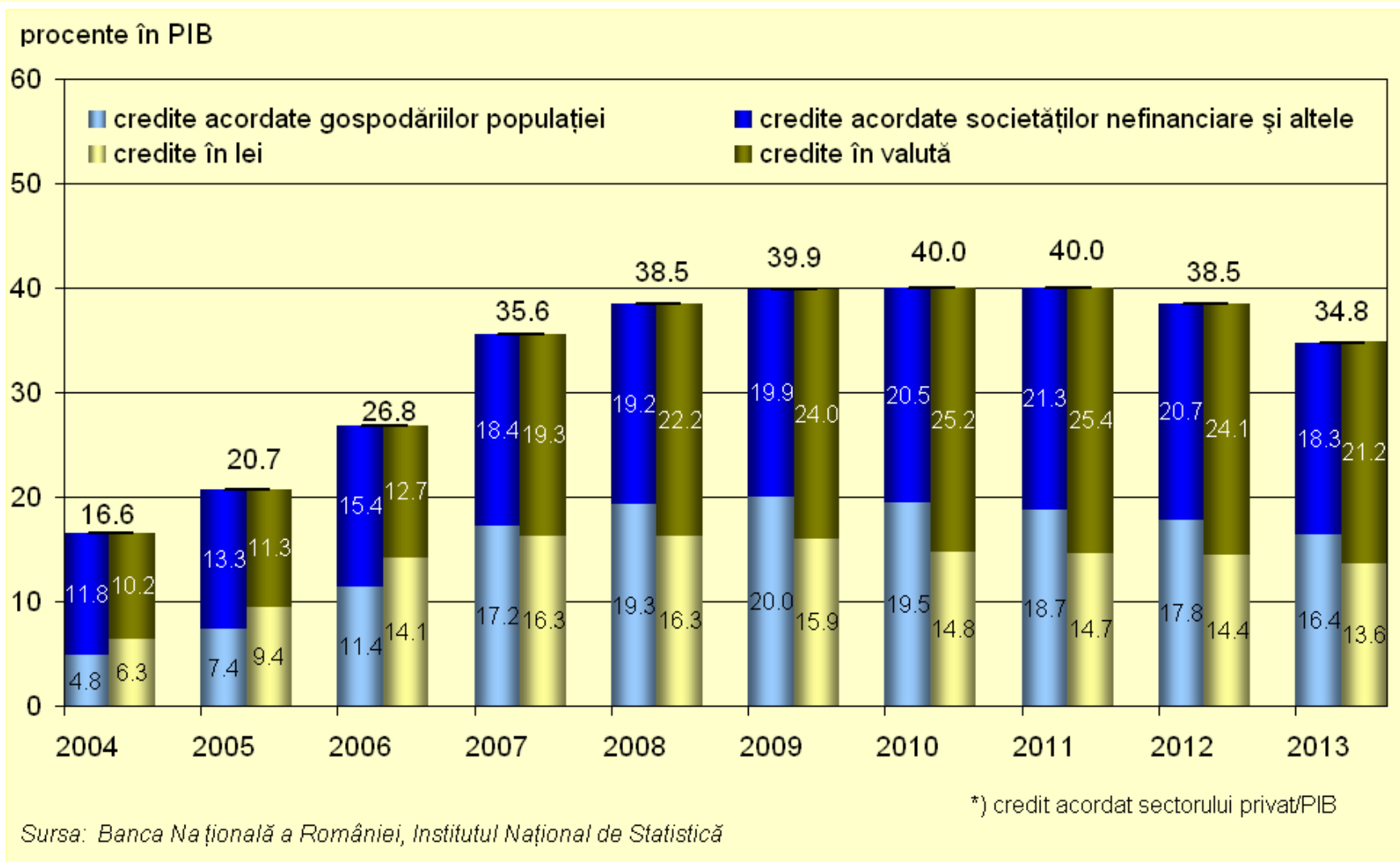
- **După 2008, în contextul crizei financiare, rata creditelor neperformante a crescut, însă cu menținerea unei poziții adecvate de capital**
 - creșterea a fost generată, atât de deteriorarea calității portofoliului existent, cât și de stagnarea activității de creditare ⇔ ambele în contextul unui mediu economic nefavorabil
- **Pe fondul susținerii de către acționari, prin aporturi noi de capital sau împrumuturi subordonate, sectorul bancar și-a păstrat reziliența la presiunea exercitată de deteriorarea calității activelor în perioada post-criză**
 - Până în prezent, nivelul adecvat al solvabilității și al lichidității au contracarat influența negativă a factorilor interni și externi

Creditele neperformante și gradul lor de acoperire prin provizioane IFRS au evoluat în tandem

procent

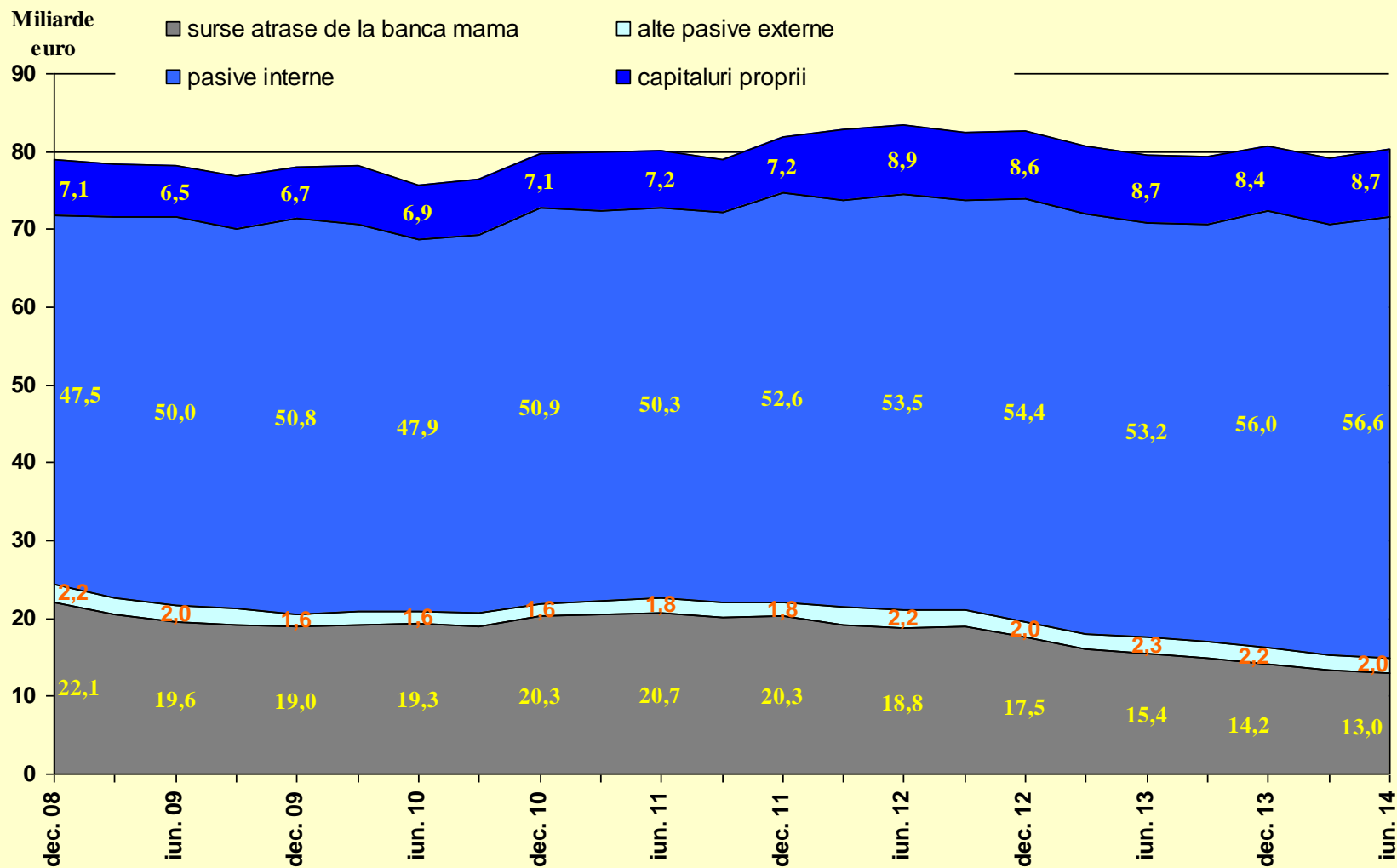
Avansul, dar și reculul gradului de intermediere* au fost antrenate, în principal, de evoluția creditării în valută

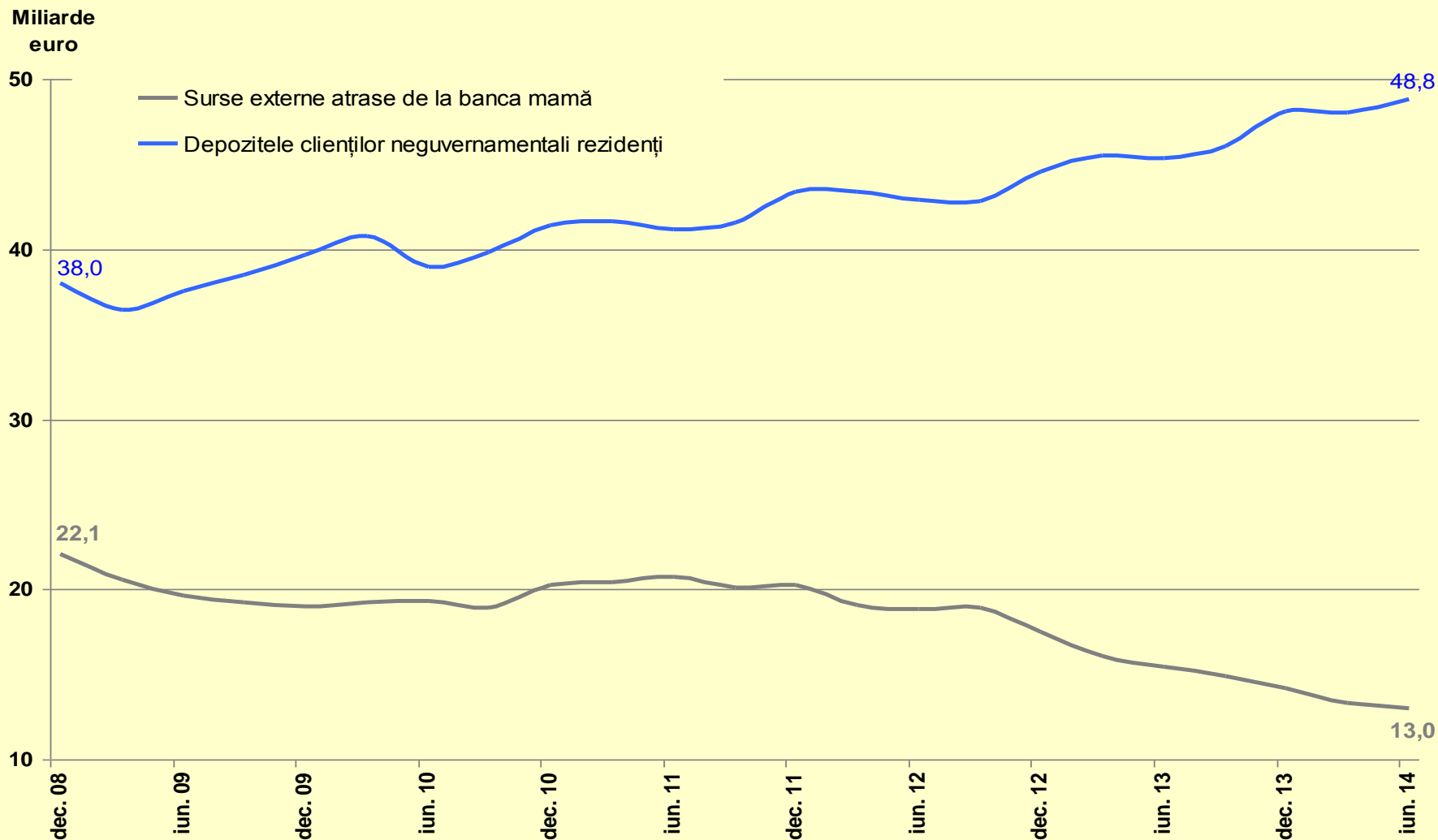
Procesul de dezintermediere evoluează în mod ordonat, pe fondul revenirii economisirii interne

- **Procesul de dezintermediere reprezintă principala provocare pentru sistemul bancar:** sursele atrase de la băncile mamă au prezentat o tendință generală de scădere
 - accentuată începând din 2012, pe fondul creșterii gradului de economisire pe piața locală și în lipsa unei cereri eligibile de credite ⇔ sursele externe au fost înlocuite gradual de cele interne
- **Caracteristicile procesului de dezintermediere:**
 - **pentru băncile mamă** - o echilibrare a structurii bilanțurilor consolidate din perspectiva respectării noilor cerințe de capital prin reducerea expunerilor la risc;
 - **pentru filialele locale** - restrângerea creditării
 - **a condus la echilibrarea raportului dintre credite și depozite, dar care nu trebuie accelerat pe termen scurt și mediu**

Pasivele interne au înlocuit treptat resursele atrase de la banca mamă

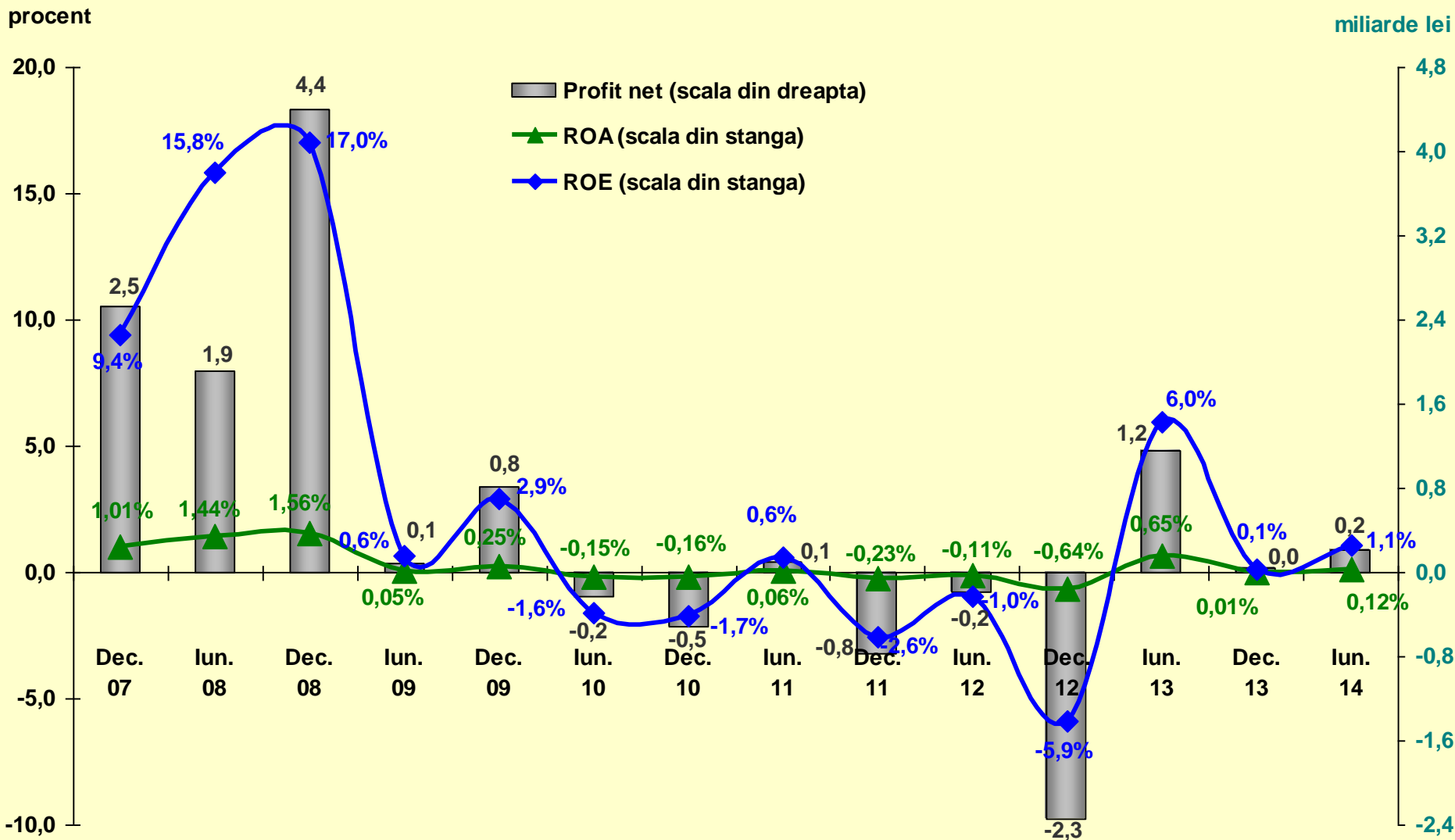
Finanțarea de la băncile mamă s-a restrâns cu 9,1 mld. euro în perioada decembrie 2008 – iunie 2014

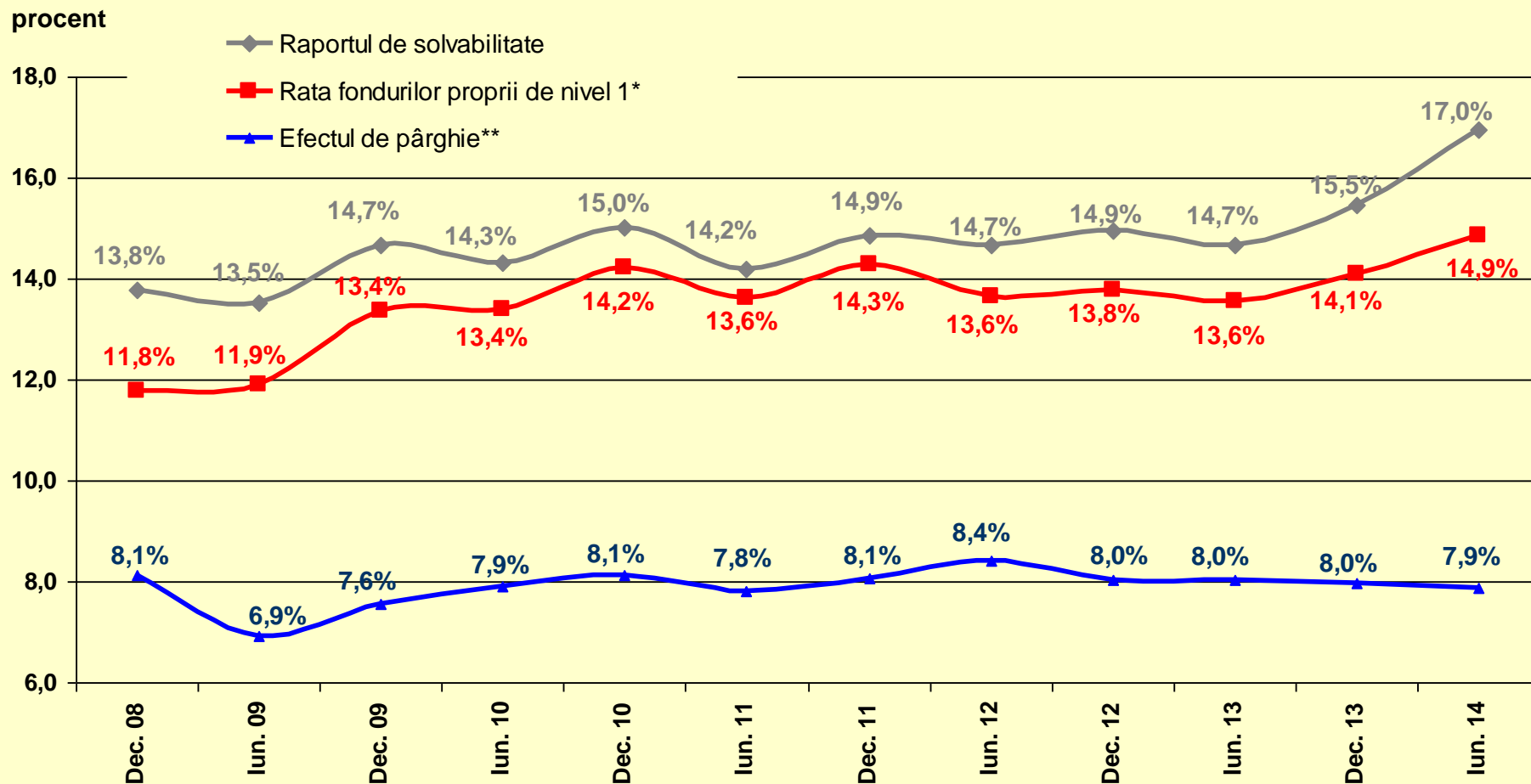
Măsuri aplicate de banca centrală pentru îmbunătățirea calității activelor

- **BNR a acționat pro-activ prin recomandarea aplicării unui set de măsuri vizând reducerea nivelului creditelor neperformante:**
 1. **scoaterea în afara bilanțului** a tuturor expunerilor reprezentând credite neperformante provizionate integral;
 - Rata creditelor neperformante s-a redus în iulie 2014 la 17,7 la sută (de la 22,3 la sută în martie 2014);
 2. **constituirea de ajustări pentru depreciere (provizioane IFRS)** pentru toate expunerile care înregistrează un serviciu al datoriei mai mare de 360 zile și pentru care nu s-au inițiat proceduri judiciare, urmată de **scoaterea în afara bilanțului** a expunerilor acoperite cu provizioane;
 - Rata creditelor neperformante se va diminua în continuare;
 3. **constituirea de ajustări pentru depreciere (provizioane IFRS)** pentru expunerile față de debitorii, persoane juridice aflate în insolvență și **scoaterea în afara bilanțului** a expunerilor acoperite cu provizioane;
 - Rata creditelor neperformante se va diminua în continuare
 4. **realizarea unui audit extern** al ajustărilor pentru depreciere (**provizioane IFRS**) aferente portofoliului de credite în sold la 30.06.2014, precum și al evaluării colateralelor

Profitabilitatea sistemului bancar a reintrat în teritoriu pozitiv

Adecvarea capitalului sistemului bancar se menține riguroasă

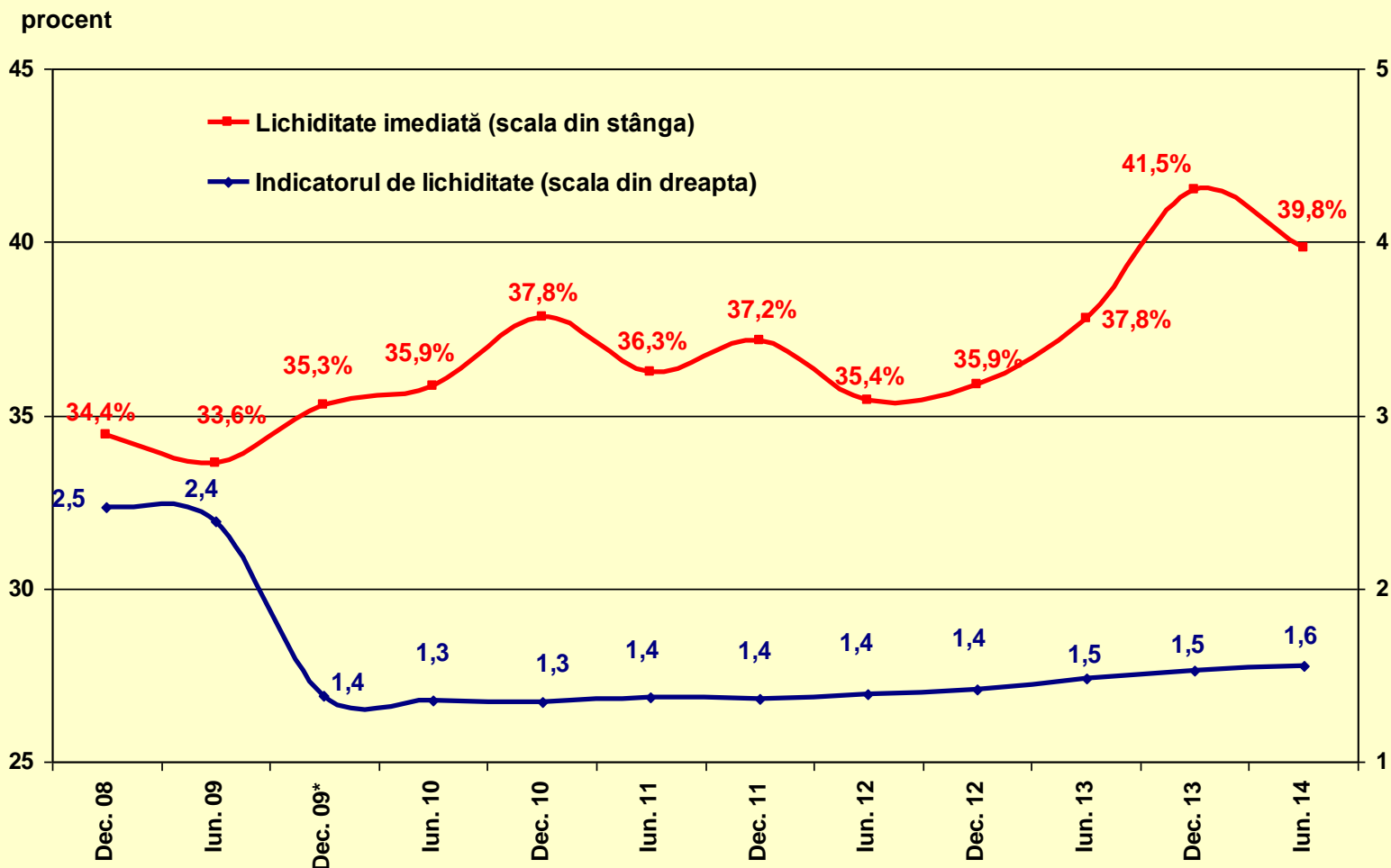
* fonduri proprii de nivel 1/active ponderate în funcție de risc; fondurile proprii de nivel 1 reprezintă capital social, rezerve și profit

** fonduri proprii de nivel 1/active medii (definiția BNR).

Valorile aferente lunii iunie 2014 corespund noilor cerințe de raportare ale ABE.

Notă. Indicatorii se referă la bănci persoane juridice române și Creditcoop

Gradul de reziliență a sistemului bancar la șocuri de lichiditate continuă să fie ridicat

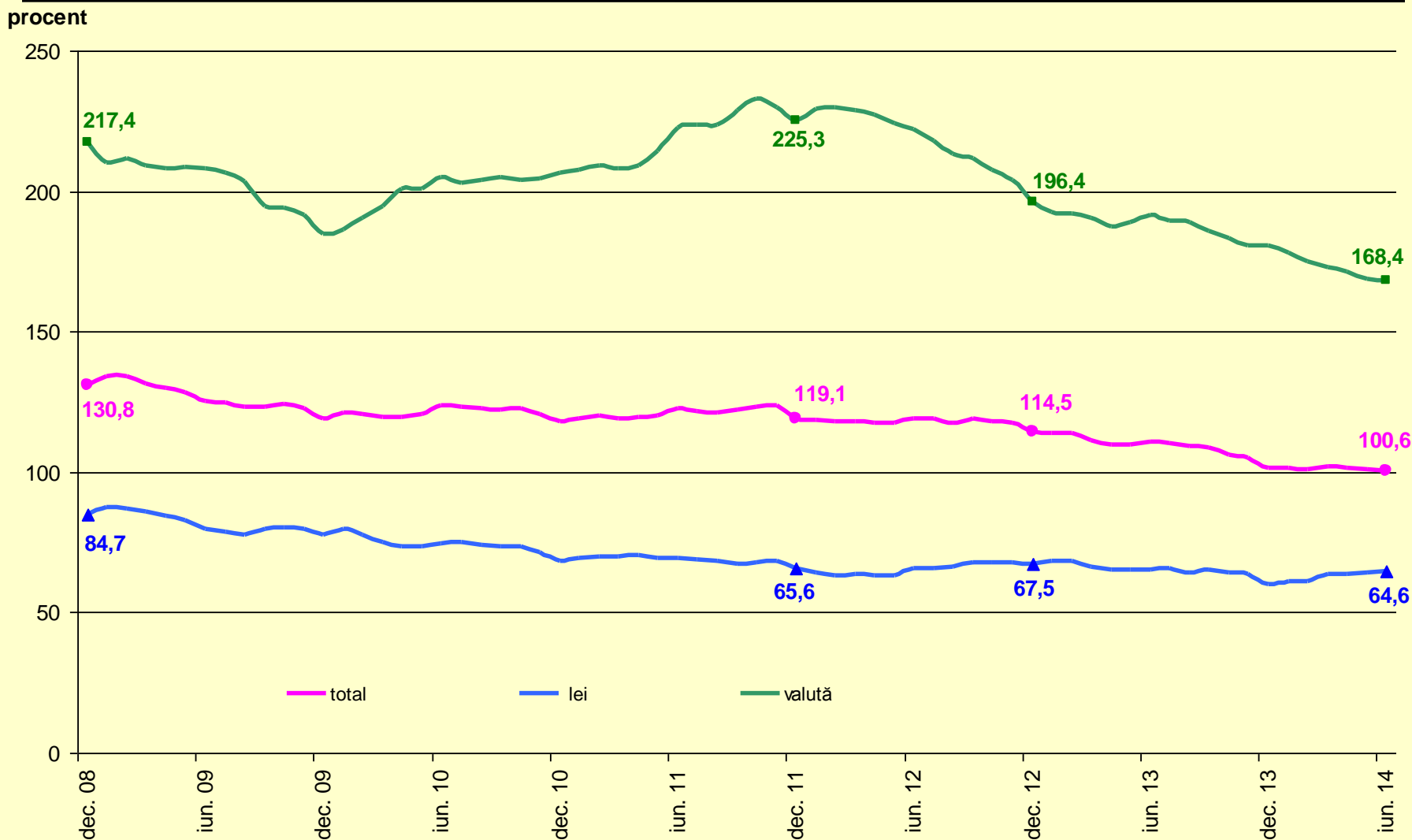

Lichiditatea imediată = (Disponibilități și depozite la bănci + titluri de stat libere de gaj)/Total datorii (nivel prudent > 30%)

Indicatorul de lichiditate = Lichiditate efectivă / Lichiditate necesară (nivel minim reglementat = 1);

Raportul credite-depozite*

Își consolidează poziționarea în jurul nivelului de 100%

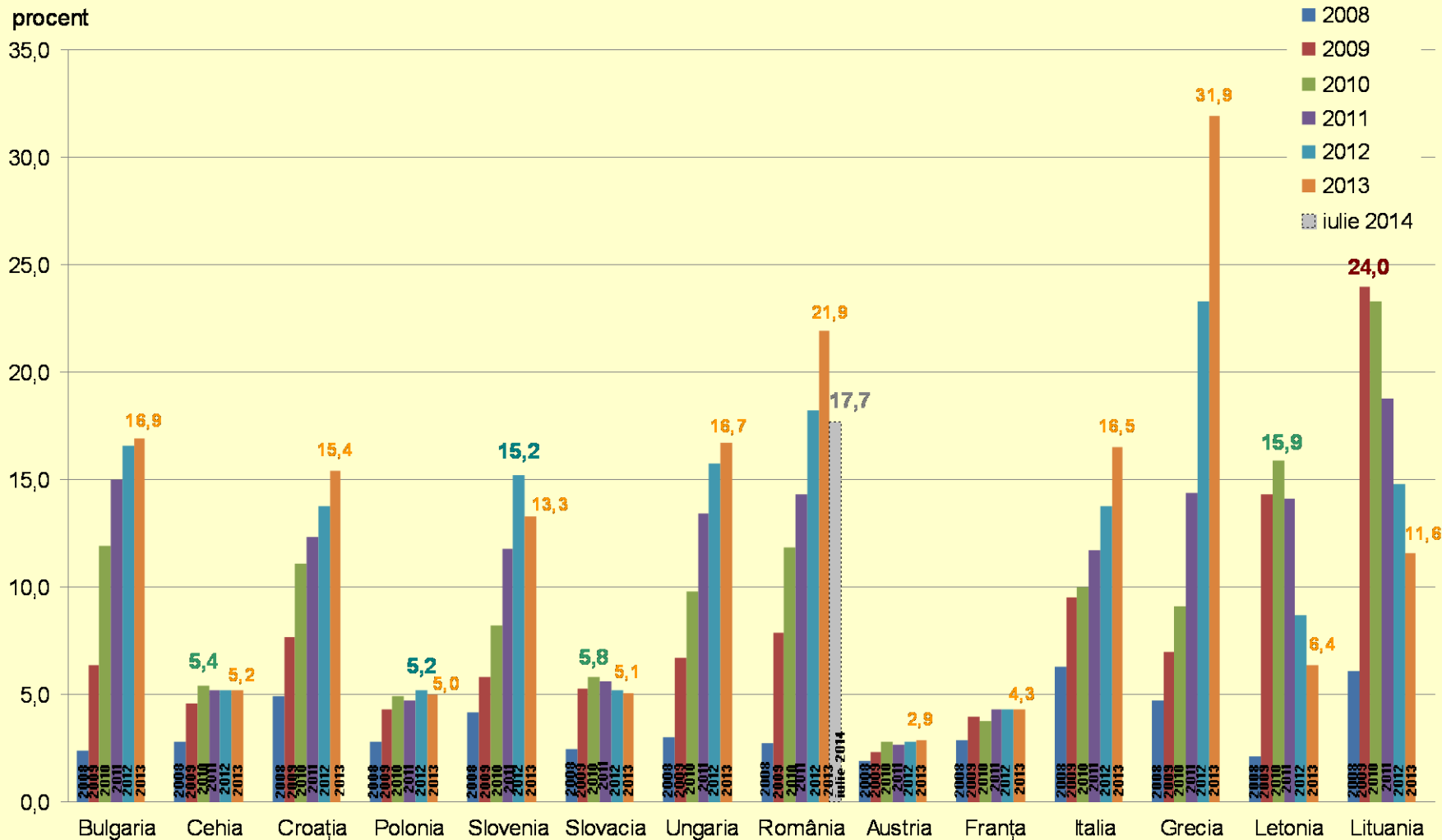
* pe baza datelor din bilanțul monetar

Sursa: Banca Națională a României

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Calitatea portofoliilor de credite în unele țări din Uniunea Europeană (credite neperformante ca pondere în total credite)

Sursa: FMI (Financial Soundness Indicators); calcule BNR

V. Remarci finale

Remarci finale

- Criza financiară internațională ne-a reamintit că **proiectul european este incomplet**
 - **consolidarea cadrului instituțional și continuarea reformei guvernantei economice a UE reprezintă demersuri esențiale** pentru realizarea sustenabilă a obiectivelor fundamentale ale Uniunii
- **Revenirea UE pe drumul unei creșteri economice inteligente, durabile și incluzive, generatoare de locuri de muncă și competitivitate întărită, este susținută de o reformă profundă a reglementării și supravegherii sistemului financiar european, în linie cu agenda internațională de profil**
 - exuberanța sau conservatorismul excesiv nu se mai regăsesc în noua concepție europeană privind intermedierea financiară
 - contracararea riscului de contagiune regională presupune adâncirea integrării europene privind activitatea bancară

Remarci finale (cont.)

- Uniunea Bancară este **unul dintre pilonii fundamentali ai noului cadru de guvernare economică** la nivelul UE
 - **reprezintă un pilon în sine** și nu alternativa suboptimală la crearea Uniunii Fiscale
 - **soluția mecanismelor unice de supraveghere și, respectiv, de rezoluție** nu va facilita doar tratarea componentei bancare a cercului vicios al interacțiunilor dintre bănci și datoria publică națională, ci mai ales **va contribui la dezvoltarea unui sector bancar european sigur, responsabil și generator de progres economic**
- **Aderarea României la Uniunea Bancară înainte de momentul adoptării euro reprezintă o opțiune preferabilă**
 - deciziile la nivelul MUS se vor reflecta oricum la nivelul sistemului bancar românesc, dată fiind prezența ridicată a capitalului din zona euro în structura instituțiilor de credit cu personalitate juridică română

Remarci finale (cont.)

- Sistemul bancar autohton parcurge un **proces ordonat de recalibrare a propriei activități**, în concordanță cu noua viziune europeană privind realizarea unei intermediari financiare sănătoase
 - **eliberarea bilanțului** de creditele neperformante
 - reorientarea surselor de finanțare către **economisirea internă**
 - consolidarea premiselor **relansării creditării** pe fundamente și destinații sănătoase, **în scopul dezvoltării economice durabile**
- Aderarea României la Uniunea Bancară reprezintă un **reper** în parcursul către **adoptarea monedei unice**
 - **consolidează stabilitatea financiară**, inclusiv prin diminuarea riscului de contagiune regională și înlăturarea unui stimulent al dezintermedierii din partea băncilor cu capital străin
 - facilitează **revenirea creditării** pe o traiectorie compatibilă cu **dezvoltarea durabilă** a activității economice în tandem cu resursele economice eliberate de reformele structurale ➡ **convergență reală intensificată** ➡ **îndeplinire sustenabilă a criteriilor de aderare la zona euro**

Vă mulțumesc pentru atenție!